

 Folk & Sikkerhed
Danmarks største forsvarsberejdskabs- og sikkerhedspolitiske organisation – siden 1975

FLAGDAGSMAGASINET 2026

DE TOG UD FOR DANMARK - OG GØR
STADIG EN FORSKEL

UDGIVET I ANLEDNING AF FLAGDAGEN FOR
DANMARKS UDSENDTE DEN 5. SEPTEMBER 2026

UDGIVET I ANLEDNING AF FLAGDAGEN FOR DANMARKS UDSENDTE

OM FLAGDAGEN

Flagdagen afholdes hvert år den 5. september. Formålet med Flagdagen er at mindes, hylde og anerkende alle dem, som har kæmpet og arbejdet under ekstreme forhold i dansk tjeneste.

Flagdagen hylder nye som gamle veteraner.

Der holdes arrangementer over hele landet. På hjemmesiden www.flagdagen.dk får du et overblik over alle arrangementer den 5. september.

UDGIVER

Flagdagsmagasinet udgives af foreningen Folk & Sikkerhed. Flagdagsmagasinet indhold er skabt i fællesskabets ånd med bidrag fra såvel politikere, ministre og frivillige foreninger som enkeltpersoner – eller enklere: „bådepolitikere, ministre, frivillige foreninger og enkeltpersoner.

STØTTE

Flagdagsmagasinet er udgivet med støtte fra Veterancentrets § 12-pulje.

RETTIGHEDER

Det er tilladt at gengive hele eller dele af magasinet, når blot Flagdagen.dk, herunder Folk & Sikkerhed angives som kilde inkl. link til det samlede magasin.

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR

Torben Ørting Jørgensen, Folk & Sikkerhed

DISTRIBUTION

Magasinet udgives ligeledes digitalt og sendes online til bl.a. medlemmer af Folketinget, en række ministre, alle landets kommuner, Forsvaret, Politiet og Beredskabsstyrelsen.

RIS & ROS

Ris og ros til det nye Flagdagsmagasin modtages gerne på: kontakt@folkogsikkerhed.dk

FORSIDE

NORD CPH, fotograf Jakob Petersen

**Folk &
Sikkerhed**
Danmarks største forsvars- beredskabs- og
sikkerhedspolitiske organisation – siden 1975

Flagdagsmagasinet er udgivet med økonomisk støtte fra Forsvarsministeriet gennem Veterancentret.

VETERANCENTRET

INDHOLD

HILSNER

- 4** Tak for indsatsen, Formand for Folk & Sikkerhed
- 10** En dag for anerkendelse og taknemmelighed“, Formand for Folketinget
- 14** Jeppe Bruus, forsvarsminister
- 20** Vi hylder alle Danmarks udsendte, Minister for samfundssikkerhed og beredskab
- 28** Flagdagen minder os om, hvad frihed kræver, Chef for Forsvarets Veterancenter

DE GODE HISTORIER

- 12** Fredericias flagdag er for alle“ - og rigtig meget for familier
- 18** Sådan støtter vi også veteraner i Ukraine
- 24** En aktiv oase for alle veteraner
- 30** Børnene er absolut med til at redde verden
- 32** Veteraner er en ekstra fest værd
- 36** Veteranmatch sætter rekord
- 38** Flagdag for alle: Udvikling har været stor

VETERAN PORTRÆTTER

- 6** Kasper er stadig stolt over sine missioner
- 7** Mark har kun haft én dårlig oplevelse på mission
- 8** Fra soldat til hoteldirektør: Fællesskab og loyalitet er stadig det vigtigste
- 16** Veteraner ved, at vi er afhængige af hinanden
- 17** Claire kan lide at have et formål
- 22** Christina er klar til næste niveau
- 26** Jimmy er god at have med i skydeteltet
- 27** Afi kan mere, end du tror
- 34** Hærchefen er også en del af veteranfællesskabet

STØTTER AF FLAGDAGSMAGASINET

- 40** Tak for støtten til vores samarbejdspartnere

TAK FOR INDSATSEN – OG FOR KRAVET OM ÅBENHED!

Af Torben Ørting Jørgensen
Formand for Folk & Sikkerhed

Også i år er der al mulig grund til at markere Flagdagen og den indsats, som vores udsendte fra Forsvaret, det civile beredskab, Udenrigstjenesten, sundhedsvæsenet og Politiet har ydet på vores alles vegne.

Flagdagen giver os en enestående mulighed for at samles om at sige tak til både nye og gamle veteraner og udsendte. Jeg håber, at vi alle vil være med til at markere dagen, så vi i en både højtidelig og festlig ramme gør det klart for veteranerne og deres familier, at deres indsats bliver set, værdsat og husket.

EN NY VIRKELIGHED – ET BREDERE VETERANBEGREB

Verden har forandret sig. Krig og ufred er ikke længere noget, der alene foregår langt fra Danmark. Derfor er tiden måske også kommet til at underkaste selve veteranbegrebet et serviceeftersyn.

Når vi med kort varsel sender forstærkede styrkebidrag til Grønland, når suverænitets-hævdelsen i vores gennemsejlingsfarvande og i Nordatlanten igen er kommet i centrum, og når vi udsender landmilitære bidrag til Letland, som skal understøttes og forsynes hjemmefra, er den nye sikkerhedspolitiske virkelighed rykket tættere på Danmark. Den anerkendelsesværdige og fortjenstfulde indsats for vores fælles sikkerhed ydes ikke længere alene langt fra landets grænser.

Derfor bør vi også overveje, om det danske veteranbegreb fortsat er tidssvarende. Vi kunne blandt andet lade os inspirere af USA,

hvor veteranbegrebet som udgangspunkt knytter sig til tjenesten i de væbnede styrker og afslutningen af denne – og ikke alene til deltagelse i en international mission.

En dansk model kunne operere med tre kategorier og være, at Veteran betegner en person, der efter en god tjeneste fratræder Forsvaret eller en anden relevant myndighed.

En særlig kategori kunne være Veteran – Mission for personel, der har deltaget i internationale eller andre særligt definerede missioner efter nærmere fastsatte kriterier. Endelig kunne Veteran – Skadet i Tjeneste omfatte de veteraner, der er kommet fysisk eller psykisk til skade under tjenesten, og som derfor har behov for og krav på en særlig støtte.

Formålet er ikke at udvande veteranbegrebet. Tværtimod. Det er at styrke anerkendelsen og samtidig fastholde den særlige støtte til dem, der har betalt en høj pris for deres tjeneste.

BRUG DEN EKSPERTISE, VI ALLEREDE HAR

Veteranområdet varetages i dag på bedste vis af Veterancentret i Ringsted, hvor der er opbygget en betydelig ekspertise i at støtte veteraner og deres familier. Den ekspertise er vanskelig og dyr at kopiere.

Allerede i 2016 besluttede Folketinget, at politifolk udsendt til konfliktområder, som havde pådraget sig PTSD eller lignende helbredsskader, skulle kunne benytte Forsvarets Veterancenter i relevant omfang. For et land af Danmarks størrelse bør vi tage konsekvensen af den tankegang.

I stedet for at opbygge parallelle systemer i forskellige ministerier bør vi overveje at udvikle Veterancentret til et nationalt kraftcenter, der også kan bistå personel fra beredskabet, Politiet og andre statslige myndigheder, når de som følge af deres tjeneste står over for sammenlignelige belastninger og udfordringer.

Det vil kræve flere ressourcer og samarbejde på tværs af ressortområder. Det kan derfor også være relevant at overveje, om Veterancentret fremover bør placeres direkte under Forsvarsministeriet med et tværgående nationalt mandat.

ÅBENHED ER VÆRD AT KÆMPE FOR

Det ville være forkert at hylde vores veteraner uden samtidig at fremhæve en helt anden indsats.

Afghanistan-veteranen Morten Kromann,

der har været udsendt fire gange til Afghanistan, har med sit borgerforslag rejst et enkelt, men principielt spørgsmål: Skal politiske beslutningstagere kunne optræde anonymt, når deres egne udsagn indgår i den historiske udredning af Danmarks engagement i Afghanistan?

Mere end 50.000 danskere har svaret ved at støtte borgerforslaget og dermed sikre, at spørgsmålet skal behandles politisk.

Det fortjener anerkendelse.

Ikke alene Morten Kromann, men de mange veteraner, pårørende og borgere, der har båret forslaget frem, har vist, at veteraner ikke blot er mennesker, vi én gang om året takker for en indsats, de har ydet. De er også aktive medborgere, der kan stille krav til det samfund og det demokrati, de har tjent.

Borgerforslaget kræver, at de udtalelser fra ministre og medlemmer af Det Udenrigspolitiske Nævn, som er sikkerhedsmæssigt godkendt til offentliggørelse i Afghanistan-udredningen, skal kunne gengives med navns nævnelse og uden individuelt samtykke.

Det er efter min opfattelse et både rimeligt

og nødvendigt krav.

Når Folketinget træffer den måske alvorligste beslutning, et demokrati kan træffe – at sende danske mænd og kvinder i krig – må de mennesker, der træffer beslutningen, også være villige til senere at stå ved deres ord og handlinger.

Politikere bør ikke kunne unddrage sig deres del af ansvaret for den historiske udredning af beslutninger, de selv har været med til at træffe.

Borgerforslaget har sendt et klart signal om, at kravene om redelighed, ansvarlighed og anstændighed også gælder de politiske beslutningstagere.

Vi lever i – og vores veteraner har gjort tjeneste for – et demokrati. Et demokrati svækkes, hvis de mennesker, der træffer de afgørende beslutninger, ikke vil slå visiret op og vedkende sig dem, når historien efterfølgende skal skrives.

Demokratiet dør i mørke.

Med borgerforslaget har veteranerne været

med til at tænde lyset.

Det er i sig selv en Flagdag værdig.

Torben Ørting Jørgensen

Formand for Folk & Sikkerhed

KASPER ER STADIG STOLT OVER SINE MISSIONER

På mission med fregatten Esbern Snare oplevede Kasper Junge Wester, at alle måtte have blind tillid til hinanden, når opgaven skulle løses. Han er stadig fuld af respekt for, hvor dygtige hans Forsvarskolleger er – og han sætter ekstra pris på at høre hjemme i Danmarks trygge overflod.

Selvom han er stolt over at have været udsendt for Danmark og have bidraget til at løse vigtige opgaver, har Kasper nogle gange haft det svært med at kalde sig veteran.

"Jeg bruger ordet i nogle sammenhænge, men andre gange har jeg tøvet. Det er, som om ordet veteran har været mere forbundet med kamptropperne, fordi de er i direkte konfrontationer.

Men jeg ved godt, at jeg også er veteran, og jeg vil gerne stå ved det og omfavne det. Jeg skriver f.eks. veteran på mine sociale media-profiler", siger Kasper Junge Wester.

VELLYKKET PIRAT-JAGT

Kasper har heller aldrig oplevet andet end respekt og interesse, når han fortæller om sine missioner med Søværnet, hvor han som overkonstabel var kampinformationsgast.

"Folk bliver altid interesserede, når de hører, jeg har været på pirat-jagt. Jeg tror aldrig, jeg har haft en dårlig oplevelse med at fortælle om min militære karriere", siger han.

Som journalist med Forsvaret som stofområde har Kasper oplevet mange situationer, hvor der har været politisk diskussion om det danske militær og dets dispositioner. Men yderst sjældent om de udsendte soldaters kompetence.

"Selvom det politiske nogle gange kan være noget rod, ændrer det ikke ved, at vores soldater har løst deres opgave til UG. Sådan har det været i alle situationer, jeg kender til", siger Kasper.

Han mener også, at hans egen karriere har været gennemsyret af professionalisme og vellykkede missioner.

"Vi fangede 9 pirater, som - sidst jeg undersøgte det - stadig sidder bag tremmer, og i Syrien bidrog vi til at fjerne kemiske våben nok til at slå millioner af mennesker ihjel. Vi var godt forberedt, godt uddannet og godt ledet", slår han fast.

BLIND TILLID OG KAMMERATER FOR LIVET

På det personlige plan sætter Kasper pris på at have oplevet en effektiv beslutningskæde og på at have været en del af et enestående samarbejde. Besætningen på Esbern Snare var en sammentømret enhed omkring deres opgaver, så de altid kunne udføre deres ordre.

"Du lærer, at ting ikke altid kan gå efter dit eget hoved, fordi der er noget større end dig selv. Der er hensynet til missionen, og der er hensynet til resten af besætningen.

Den måde, vi altid løftede i flok på. Forståelsen af, at vi var afhængige af hinanden, at vi skulle leve op til vores ansvar og var nødt til at stole blindt på hinanden. Det tror jeg, at hele samfundet kunne lære af", siger Kasper.

På en fregat skal man vænne sig til meget. Pladsen er trang, du går op og ned ad de samme mennesker hele tiden, og du kan ikke slippe væk. Samtidig savner du familie og venner.

"Man lærte, at man kan vænne sig til meget. Og man fik jo også nogle virkelig gode kammerater, som bare holder ved", konstaterer Kasper.

Ved siden af de fagligt og menneskeligt interessante udfordringer havde Kasper også lejlighed til at se nogle hjørner af verden, som var meget anderledes end den danske hverdag, han voksede op i.

"Jeg har set ting, jeg ikke ville have set uden at være i Forsvaret. Mennesker, der lever under nogle forhold og i en fattigdom, du nærmest ikke kan begribe. En voldsom kontrast til den overflod, vi har i Danmark. Ja, som vi også havde på Esbern Snare i forhold til folk i de havne, vi gik ind til.

Så værdsætter man virkelig, hvor godt vi har det i Danmark. Så får man motivation til at beskytte det, vi har i vores land", siger Kasper Junge Wester.

Udsendt for Danmark

Kasper var udsendt til Adenbugten (Ocean Shield) i 2013 og til farvandet ud for Syrien (RECSYR) i 2014

MARK HAR KUN HAFT ÉN DÅRLIG OPLEVELSE PÅ MISSION

Selvom en vejsidebombe i Afghanistan kostede Mark Peters begge ben, mener han, at han stadig er meget den samme person som før. Som 43-årig føler han sig lidt mere som veteran – men alderen får ham ikke til at nedsætte aktiviteten som landsholdsspiller i kørestolsrugby.

Da Mark var 21 år, vendte han tilbage fra sin anden mission. Jobbet i Forsvaret var alt, hvad han havde håbet på, så det var naturligt at melde sig til at blive udsendt.

"Jeg blev nok lidt hurtigt voksen. Jeg kan huske, jeg kom hjem og mødte mine gamle venner, som stadig bare var børn. De var ikke kommet nogen steder! Men det var nok mig, som var et andet sted", husker han.

Han var utroligt glad for soldaterlivet og for det kammeratskab, man oplever på mission. Så han var også med fra starten, da Danmark startede med at sende tropper til Afghanistan.

Her tog Marks militære karriere dog en kraftig opbremsning, da han havde det, han i dag betegner som "sin eneste dårlige oplevelse på mission". På sin tredje tur trådte han på en landmine i Helmand og mistede begge ben. Da var han 26 år.

Centralt i hans kamp for et nyt liv står kørestolsrugby, der på mange måder skabte det nye indhold i tilværelsen, han havde behov for.

"Jeg vidste, jeg skulle finde noget sjovt, og kørestolsrugby var perfekt. På mange måder ligesom mission; det er en holdsport, og der er brug for en masse disciplin og træning, som jeg elsker",
lyder forklaringen.

VIL HELST UNDVÆRE MEDALJERNE

Mark har allerede deltaget ved to OL-turneringer, og han spiller stadig på højt niveau. Hans karriere i Forsvaret er forandret til et kontorjob hos Cyberdivisionen.

"I dag som 43-årig kan jeg godt identificere mig med at være veteran. Den betegnelse var lidt sværere, da jeg var 20.

Det er en ære at være veteran, og det er fantastisk at møde andre veteraner. Vi har noget, som binder os sammen, fordi vi har set nogle af de grimme ting her i verden, og man kan snakke i timevis", siger han.

Til gengæld er Mark ikke vild med medaljerne og flagdagen og den slags. Den opmærksomhed, han tiltrækker i sådan en sammenhæng, bryder han sig ikke om.

"Min kone vil gerne have, vi går med. Der er også en del veteraner og militærfolk i hendes familie. Men jo færre gange, jeg kan bære medaljerne, jo bedre".

Mark ville dog gerne have deltaget i No Words-marchen til den amerikanske ambassade i januar 2026, men på det tidspunkt var han bortrejst – tilfældigvis til USA, hvor han med stolthed kunne overvære de amerikanske veteraners chok og vantro over den danske demonstration.

STADIG DEN SAMME MAND

Mark Peters mener selv, at hans missioner har gjort ham til den mand, han er i dag. Og bestemt ikke kun med negativt fortegn, selvom han har givet et stort offer.

"Jeg tror, jeg er meget den samme i dag, som hvis jeg havde beholdt mine ben. Bare ældre.

Min hverdag er fuld af veteran-påvirkning. I mit professionelle virke og i min sportskarriere er jeg enormt struktureret og kører en stram planlægning. Jeg laver også lister til både haveopgaver og indkøb og den slags derhjemme. Men derudover tager jeg tingene, som de kommer, og jeg bliver aldrig stresset. For hvad er det værste, der kan ske?" spørger Mark Peters.

Så hvis du ikke støder på Mark Peters til flagdagen, handler det bare om, at hans kone ikke har fået ham overtalt.

Mark Peters var udsendt som spejder i Kosovo 2002 (hold 7), Irak 2003 (hold 2) samt Afghanistan 2006/07, 2009 (hold 1, 2 og 8)

FRA SOLDAT TIL HOTELDIREKTØR: FÆLLESSKAB OG LOYALITET ER STADIG DET VIGTIGSTE

Det er mange år siden, Torben var aktiv soldat. Men som veteran bygger han stadig sit liv og sit lederskab på de værdier, han lærte i Forsvaret. Han ville ønske, flere oplevede det samme fællesskab, ansvar og den loyalitet, han tog med sig derfra.

Torben Rhode var glad for at være i Forsvaret. Efter sin værnepligt fik han kontrakt i Den Internationale Brigade (DIB) og blev udsendt til Kosovo i 2001 og senere til Irak i 2004, samtidig med at han havde en succesfuld karriere som kok på velrenommerede restauranter.

"Alle minder, jeg har fra mine to gange som udsendt, er med en positiv vinkel. Jeg tog af sted for at hjælpe andre mennesker, og jeg var i det med hjerte og sjæl. De oplevelser, jeg havde på godt og ondt, har formet mig som menneske, og de har haft direkte indflydelse på den måde, jeg i dag er leder og hoteldirektør på", konstaterer Torben.

Som udsendt husker han især den måde, man fik samarbejdet til at fungere med de øvrige soldaterkammerater.

"Man vælger ikke dem, man er udsendt sammen med. Men man vælger at stole på hinanden og være loyale over for hinanden. "Du har min ryg og jeg har din". Den, der har flest kræfter i dag, tager en ekstra tur for fællesskabet", siger Torben Rhode.

VÆRDIERNE FRA FORSVARET I HOTELBRANCHEN

Hvis ikke Den Internationale Brigade var blevet nedlagt i 2005, havde han måske taget flere ture til krigsplagede områder. Nu blev det i stedet til en karriere i hotelbranchen, hvor Torben avancerede fra kok til

køkkenchef, F&B-chef og i dag hoteldirektør på Scandic Regina i Herning.

Her bruger han stadig menneskelige redskaber, der kan spores tilbage til Forsvaret og missionerne.

"Jeg er stolt af at have været udsendt for Danmark. Jeg er stolt over at være veteran – mere end jeg måske tænker over til daglig. Jeg kunne ønske, at flere fik den erfaring og den forståelse for fællesskab, ansvar og loyalitet, som jeg tog med mig fra min tid i Forsvaret".

"Den forståelse for fællesskabet, ansvaret og det at spille hinanden gode, er værdier, som jeg værdsætter hos mine medarbejdere, og som er vigtige redskaber i mit arbejde som leder for mange mennesker", lyder det.

Torben erkender, at han bliver ekstra opmærksom, når en ansøger medsender sine tjenestepapirer, og han har da også etableret flere samarbejder med jobcentre om jobprøvning af andre veteraner, der var mindre heldige end ham og er vendt hjem med sår på krop eller sjæl.

"Hvis der er én ting, jeg har lært på mine missioner, er det, at vi kommer længst ved at støtte og hjælpe hinanden", lyder det.

TORBEN HAR DIN RYG

Selvom han er stolt af at være veteran, taler Torben sjældent om det. Det er, som om mange mennesker ikke rigtigt forstår, hvad det gik ud på. Man bliver træt af at svare på, om man så slog nogen ihjel ...

"Mine missioner har lært mig at tænke ud over egen næsetip. De har lært mig om værdien i loyalitet og i at stole på sine kammerater eller medarbejdere. Og de har bekræftet mig i, at vi ikke skal være bange for at hjælpe og give lidt af os selv", siger Torben.

Med sig hjem fra missionerne har han også en evne til at bevare overblikket oppe i helikopteren, når det brænder på.

Det gælder både i tilspidsede situationer, hvor der skal meget til at presse Torben. Og det gælder i forhold til vores måde at være sammen på – både i hans medarbejdergruppe på hotellet og i samfundet i almindelighed.

"Som veteran ved jeg, at vi kommer længst ved at støtte hinanden og hjælpe hinanden. Hvis jeg har de bredeste skuldre, må jeg tage et ekstra ansvar. På dét punkt tror jeg sådan set, at hele samfundet kunne lære lidt af det, vi opnåede på vores missioner", siger Torben Rhode.

Udsendt for Danmark

Torben var udsendt til Kosovo i 2001 (Hold 5) og til Irak i 2004 (Hold 4) med Jydske Dragonregiment (JDR).

EN DAG FOR ANERKENDELSE OG TAKNEMMELIGHED

Af Søren Gade (V)
Formand for Folketinget

Foto: Folketinget, fotograf Ólafur Steinar Rye Gestsson

Flagdagen er den dag på året, hvor Danmark samler sig for at sige tak til de omkring 60.000 danskere, der har været udsendt til internationale missioner i nogle af verdens mest konfliktfyldte områder.

Rundt om i landet markerer kommuner dagen med lokale arrangementer. Her hejses flaget, der holdes taler, og veteraner og pårørende mødes. Gamle kammerater ser hinanden igen, deler minder og taler om oplevelser, som kun de færreste andre fuldt ud kan forstå.

Det glæder mig, at så mange lokalsamfund bakker op om Flagdagen. Det viser, at dagen er blevet mere end en officiel markering. Den er blevet en anledning til fællesskab, anerkendelse og eftertanke. Netop det var ambitionen, da Folketinget indførte Flagdagen i 2009.

For mange veteraner har udsendelsen sat varige spor. Gennem årene har jeg talt med mange, som har fortalt om voldsomme oplevelser og dilemmaer. Nogle har betalt en høj pris for deres indsats. Derfor er det vigtigt, at vi som samfund fortsat viser interesse, forståelse og respekt for deres erfaringer.

Samtidig fortæller mange veteraner, at de er vendt hjem med nye perspektiver, stærke kompetencer og en dybere forståelse af ansvar og fællesskab. At skulle træffe vigtige beslutninger under pres udvikler både dømmekraft, handlekraft og evnen til at bevare overblikket, når situationen er vanskelig.

Efter hjemkomsten har langt de fleste skabt sig et godt liv i det civile samfund. De er medarbejdere, ledere, håndværkere, lærere, sygeplejersker, iværksættere og meget andet. De stifter familier, engagerer sig i for-

eninger og lokalsamfund og bidrager hver dag med erfaringer og værdier, som også er kommet ud af deres tid som udsendte.

Derfor handler Flagdagen ikke kun om at se tilbage på en indsats, der er ydet. Den handler også om at anerkende den betydning, veteranerne fortsat har for vores samfund. Deres erfaringer og engagement lever videre længe efter, de har afsluttet deres tjeneste.

På Flagdagen takker vi for den indsats, der blev gjort ude i verden. Men vi anerkender også de mennesker, veteranerne er i dag, og det bidrag de fortsat yder i vores fællesskab. Det er værd at huske, ikke kun på Flagdagen, men hele året rundt.

FREDERICIAS FLAGDAG ER FOR ALLE – OG RIGTIG MEGET FOR FAMILIER

Flagdagen i Fredericia er godt besøgt og fuld af humør. Arrangøren forklarer det med, at man satser på at have det hyggeligt. Det betyder bl.a., at der ikke er plads til politik på flagdagen. Til gengæld er der ekstra meget plads til, at hele familien kan deltage og have en god dag.

Flagdagen bliver fejret på forskellige måder rundt i landet, og mange deltagere har rost den måde, dagen finder sted på i garnisonsbyen Fredericia.

Med en stor kaserne, hvor mange stadig er ansat, har Fredericia kommune 650 veteraner (1,2 % af kommunens indbyggere). Man

har altid haft fokus på at gøre Flagdagen til en god dag for alle, forklarer koordinator Ole Steen Hansen, der som eventkoordinator i kommunen har været tovholder for arrangementet i mere end 10 år.

Ole Steen er selv veteran (IFOR hold 2 1996) og var soldat i 29 år.

"Den måde, vi afholder Flagdagen i Fredericia, er dog ikke bare min fortjeneste. Rigtig mange gode folk har bidraget til at skabe det arrangement, som vi afholder nutildags", forklarer han.

LOKALE AKTØRER SPILLER MED

Ole Steen Hansen vil selvfølgelig gerne fortælle om, hvordan man tilrettelægger dagen i Fredericia. Flagdagen er nemlig rodfæstet i 4 pejlemærker:

- Arrangementet skal være gratis og ligge uden for almindelig arbejdstid
- Alle veteraner og pårørende er velkomne på dagen
- Dagen har stort fokus på børn og pårørende
- Veteraner og pårørende er selv involveret i at planlægge og tale på dagen

"Vi gør meget for at nå frem til et arrangement, som er lige præcis det, veteranerne selv har lyst til at deltage i. Derfor er det vigtigt, at vi hele tiden er i dialog med de lokale aktører, som har at gøre med veteranerne; både Fredericia Veteranhjem, Garnisonskirken, KFUM's soldaterhjem og Føringsstøtteregimentet", forklarer Ole Steen Hansen.

En naturlig samarbejdspartner er også kommunens veteran- og pårørendekoordinator.

EN PERSONLIG VETERAN-TALE

En pointe har været særligt vigtig i Fredericia: Flagdagen er et upolitisk arrangement.

"Vores borgmester åbner arrangementet med en kort velkomst. Det er jo ham, der er vært. Men derefter sætter han sig ned til resten af selskabet.

Som hovedtaler vælger vi en veteran, en pårørende eller en anden fra veteranernes netværk, og vi opfordrer til, at talen er så personlig som muligt", siger Ole Steen Hansen.

Vigtigt især i de senere år har været børnene – et ønske, som kommer fra Flagdagen, dk og samarbejdsorganisationerne. Ud over børnemenu og børnemedaljer er der på dagen en hoppeborg og andre aktiviteter for de mindste.

"Vi lægger stor vægt på, at det skal være en hyggelig dag for hele familien. En dag, hvor du kan sidde og sludre med dem, du kan lide at være sammen med. I de senere år har vi givet mulighed for, at gæsterne kan reservere pladser på forhånd, så de er sikre på at komme til at sidde med familie eller soldaterkammerater eller hvad de nu ønsker", siger Ole Steen Hansen.

Til årets Flagdag har f.eks. hele 12 medlemmer af det lokale Safe Zone-træningshold bedt om at sidde ved samme bord. Muligheden for fællesskab ser ud til at have tiltrukket ekstra deltagere fra denne gruppe.

MARCHERER I OPTOG GENNEM BYEN

Sidste år deltog godt 250 tilmeldte i markeringen af Flagdagen i Fredericia. De fleste stammer fra Forsvaret, men man gør altid en indsats for også at inddrage veteraner fra politi, beredskab og sundhedssektoren.

På årets Flagdag samles deltagerne på Rådhuspladsen i Fredericia, hvor borgmester Peder Tind holder sin velkomsttale. Herefter går man samlet til middagen i Kulturkaserne (den tidligere Bülow's Kaserne, som blev

nedlagt i 2013) – et optog, som først er blevet indført i de senere år.

"Der var ønske om at marchere i optog, men vi vidste ikke, om alle deltagere var interesseret, for vi har et stort ønske om at lave en uformel dag. Så vi lavede en afstemning, hvor deltagerne smed en bold i ja- eller nej-bowlen, og hele 86 % ønskede optoget", siger Ole Steen Hansen.

Ruten tager mindre end 10 minutter at gå, men den løber gennem byens centrum og giver fredericianerne mulighed for at stoppe op og anerkende deres veteraner, mens de bevæger sig afsted til fejringen af deres flagdag.

FORSVARSMINISTERENS INDLÆG TIL FLAGDAGSMAGASINET 2026

Af Jeppe Bruus
Forsvarsminister

VORES SOLDATER ER RYGRADEN I FORSVARET
Flagdagen er den dag, hvor vi hylder Danmarks udsendte. Dem, som har været med til at sikre, at vi kan leve i et frit og demokratisk Danmark.

Og Flagdagen er en påmindelse om, hvad der er Forsvarets vigtigste ressource. Nemlig soldaterne.

Det, der knytter Forsvaret sammen, er alle soldaterne på tværs af grad og rang. Dem, der skal til at aftjene deres værnepligt. Dem, der har iført sig uniformen i mange år. Og dem, der har lagt uniformen på hylden.

Vi skylder en stor tak til dem, der gør og har gjort en indsats for Danmarks sikkerhed, trykthed og frihed.

EN HISTORISK OPBYGNING AF FORSVARET
Der er sket meget, siden jeg selv var til session og aftjente værnepligt i Næstved i 1999, og Kongeriget står nu over for alvorlige trusler og sikkerhedspolitiske udfordringer.

Derfor er Forsvaret også i gang med en historisk opbygning. Den afsatte økonomiske ramme til løft af forsvar og sikker-

hed udgør samlet 365 mia. kr. i forligsperioden 2024-2033. Og det afspejler sig i investeringer til lands, til vands og i luften. Der er med andre ord tale om en bred og grundig opgradering af Forsvarets materiel.

Styrkelse af Forsvarets kampkraft er nødvendigt, så vi er rustet til både nuværende og kommende trusler. Det styrker Kongerigets afskrækkelse, det samlede europæiske forsvar og vores bidrag til NATO. Et vigtigt element i styrkelsen af kampkraften er understøttelsen af et forsvar, der både tiltrækker og fastholder dygtige og dedikerede medarbejdere. Uden dem, intet Forsvar. Derfor har jeg et stort fokus på, at vi har et forsvar, der ikke alene kan sikre et trygt Danmark, men også er en attraktiv og velfungerende arbejdsplads, hvor der er plads til alle. Igen, på tværs af grad og rang.

VETERANER ER EN DRIVKRAFT I FORSVARET

Vi skal som samfund være stolte af dem, der vier dele af deres liv til at være udsendt for Danmark. Enhver udsendelse er et bidrag til de opgaver, vi som samfund løser og engagerer os i. Fælles for veteraner er, at de har været villige til at påtage sig et ansvar for Danmark og kæmpe for fred, frihed og demokrati. Værdier som sjældent har været vigtigere at værne om.

Derfor er vores veteraner også et bærende og afgørende element i opbygningen af Forsvaret. For deres oplevelser og erfaring giver værdifuld viden og evner i en tid, hvor den sikkerhedspolitiske situation konstant er under forandring.

ANSVARET HAR EN PRIS – OGSÅ FOR DE PÅRØRENDE

Ikke to udsendelser er ens, og der er stor forskel på, hvilken baggage de udsendte tager med hjem igen.

Langt de fleste veteraner kommer styrkede hjem fra en udsendelse, men virkeligheden er mere nuanceret end som så. Med styrken kan stadig følge en sårbarhed over for visse dele af hverdagen, og der er naturligvis også veteraner, som bli-

ver mærket af en udsendelse og har brug for ekstra støtte. Derfor er jeg glad for, at Danmarks veteranpolitik har fokus på både anerkendelse og støtte.

Støtten til veteraner er blevet bedre de seneste år, men vi skal fortsat arbejde hårdt for at forbedre indsatsen med fokus på en mere sammenhængende og helstøbt veteranindsats. Også for familien.

Bag enhver soldat står de nærmeste pårørende, som sørger for at sende soldaten godt afsted og bevare et trygt bagland under udsendelsen. Det gør de pårørende under afsavn og uvished. Og når deres kære vender hjem fra udsendelse, står de klar til at gribe. De pårørende er med andre ord helt afgørende for, at soldaterne kan finde ro og tryghed før, under og efter udsendelse. De pårørende yder en afgørende indsats, og den skal vi støtte op om.

TVÆRGÅENDE SAMARBEJDE OG LOKALE FÆLLESSKABER

Det er også helt afgørende for mig som minister og dansker, at vores veteraner anerkendes.

At de bliver anerkendt og støttet af Forsvaret, sundhedsvæsenet, kommunerne, civilsamfundet og i foreningslivet. Og det kræver, at alle parter er indstillet på at samarbejde og finde løsninger.

Det vil jeg have fuldt fokus på som forsvarsminister.

For jeg oplevede selv den energi og det sammenhold, der opstår, når veteraner møder hinanden, da jeg i foråret 2026 var med til at åbne et nyt tilbud til veteraner i Odense Roklub. Det var en virkelig rørende dag med mange gode og ærlige samtaler. Og derfor vil jeg gerne bidrage til, at lokale fællesskaber, aktiviteter og foreninger får de bedst mulige vilkår for at udfolde sig.

Det skylder vi vores veteraner.

DET SKAL VÆRE LETTERE AT FÅ ANERKENDT PTSD SOM ARBEJDSSKADE

En af mine største prioriteter på veteranområdet er at fremsætte lovforslaget for Folketinget, som indfører formodningsreglen i sager om veteraners arbejdsskadesager vedrørende PTSD.

Med lovforslaget løftes en stor byrde fra veteranernes skuldre, idet de ikke længere selv skal løfte bevisbyrden og dokumentere, at det er deres udsendelser, der er årsagen til udvikling af PTSD. Myndighederne skal i fremtiden formode, at der er en sammenhæng.

Det er kun rimeligt, at det bliver på den måde. Veteranerne har allerede kæmpet for Danmark, og det er ikke rimeligt, at de skal kæmpe endnu en kamp, hvis de bliver syge som følge af deres udsendelse. Der bærer vi som samfund et ansvar.

EN DYBT FØLT TAK

Jeg har allerede mødt flere soldater og veteraner i mine besøg rundt på tjenestestederne. Det engagement og den dedikation, jeg har mødt, viser et forsvar båret af dygtige mennesker med en stærk pligtfølelse.

Jeg glæder mig til at møde endnu flere af Forsvarets soldater og veteraner rundt om i landet.

For de veteraner, der er kommet hjem fysisk eller psykisk sårede, slutter vores ansvar ikke, når udsendelsen slutter. I har min ubetingede støtte.

Til jer, der sidder tilbage med et tab af en forælder, et barn, en kollega eller en ven, vil jeg gerne udtrykke min respekt og medfølelse.

Savnet forsvinder aldrig. Men I skal vide, at det gør vores fælles minde om deres indsats heller ikke.

Jeppe Bruus
Forsvarsminister

VETERANER VED, AT VI ER AFHÆNGIGE AF HINANDEN

Anders Kjærsgaard tænker sjældent på sig selv som veteran, men han er stolt af den indsats, han bidrog til i Kosovo, og den virksomhed, han har bygget op, er i høj grad baseret på værdier fra hans tid i Forsvaret og som udsendt.

Anders plejer at sige, at han har været i Forsvaret. At han har været garder.

"Ordet veteran bruges i medierne desværre ofte kun om de kammerater, som er kommet hjem med fysiske eller psykiske skader. Men når jeg taler om det, er jeg stolt over at være veteran. Over at vi gjorde en forskel. Over det sammenhold, man føler med andre veteraner – selvom samfundet ikke giver os nogen speciel status", siger han.

Anders Kjærsgaard var med kamptropperne fra Holstebro til Kosovo på et tidspunkt, hvor landet erklærede sig uafhængigt, og serberne brændte grænseposterne ned. Seks måneder i "sindssygt højt beredskab", uden R&D og uden udskænkning på området.

"Bittesmå ting kunne starte store konflikter. Vi var under stort pres, og vi hjalp hinanden, så det skabte nogle helt specielle venskaber. Vi så albanere, som levede i stor fattigdom og vi så konsekvenserne af, at to befolkningsgrupper – serberne og albanerne – ufrivilligt har havnet inden for samme politisk bestemte grænser grænser i Kosovo. Man vendte hjem til Danmark med et helt andet mindset", forklarer Anders.

FORSVARETS "FORRETNINGSKOMPETENSER"

Med det nye mindset – og med erfaringen fra at få kommandoen for sin gruppe – uddannede Anders sig til sergent efter hjemkomsten. Da han i 2013 forlod Forsvaret, valgte han at studere videre på CBS. Som studerende

skabte han sin egen virksomhed sammen med soldaterkammeraten Mark Nilsson.

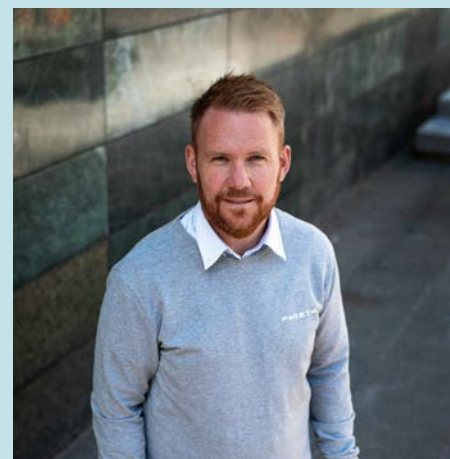
"De ting, vi lærte i Forsvaret. Den måde, vi byggede ting op og de kompetencer, det kræver – det kunne Mark og jeg bruge til at bygge et firma op. Vi havde faktisk allerede en "forretnings-kompetence" med ud fra vores tid som soldater", mener Anders.

Virksomheden hedder First-8, og den tilbyder kurser i førstehjælp, brandsikring og sikkerhedsydelse – og de produkter, der er brug forbrug for i disse sammenhænge. First-8 blev stiftet i 2015, og virksomheden voksede sig med flere Gazelle-priser så stærk og attraktiv, at den i 2023 blev opkøbt af den svenske sikkerheds-gigant Presto. Anders og Mark fortsatte med at drive virksomheden.

"Min interesse for at være leder, den har faktisk rod i min udsendelse til Kosovo. Vores befalingsmand blev overflyttet til en anden gruppe, da deres befalingsmand skulle retur til Danmark, og så blev jeg bedt om at være menig gruppefører. At være leder for 7 af mine gode venner – det var en udfordring", siger Anders.

Men han slap godt fra opgaven, og det motiverede ham til at fortsætte på sergentskolen ved returen til Danmark. Anders bygger stadig sin ledelse på dette grundlag.

"Jeg prøver at have en meget menneskelig tilgang til at være leder. Som veteran har man prøvet at være meget afhængig af hinanden meget afhængig af hinanden, på tværs af regiment og grad. At være udsendt kan man se som en lille virksomhed, der skal fungere, og alle bidrager til noget i denne lille

Udsendt for Danmark

Anders var udsendt til Kosovo i 2008 (hold 18) som GV1

enhed", lyder forklaringen.

STOLT OVER DET, VI UDRETTEDE

I år er det 18 år siden, at Anders var udsendt med KFOR. Karrieren i Forsvaret gav ham mange positive oplevelser, og han har efterfølgende bygget sin succesfulde virksomhed op omkring sin soldateruddannelse.

"Når jeg sidder i dag som familiefar og kigger tilbage, er jeg bevidst om at være taknemmelig for at høre til i Danmark. Jeg er stolt af det, vi udrettede i Kosovo. Det var en problematisk region med meget uro, men det, vi var med til at skabe, eksisterer stadig dernede. Jeg har lyst til at tage min familie med derned og vise dem det", siger Anders.

Anders er også taknemmelig for de personlige egenskaber, han tager med fra sin tid i Livgarden og som veteran – eller som han måske allerede havde, men fik skærpet i Forsvaret.

"Det kan altid betale sig at være velforberedt og gøre tingene rigtigt. Den ordentlighed og det ansvar for fællesskabet, man har med i bagagen som veteran ... det betyder, at jeg altid kun har haft positive historier at fortælle om min udsendelse", konstaterer han.

Veteraner kan noget. Det var også det gennemgående budskab, da Anders Kjærsgaard for nylig på Jobcentret stod foran en gruppe veteraner, der har haft udfordringer med at lande på arbejdsmarkedet efter deres militære karriere.

"Hvis alle følte det samme fællesskab om "opgaven Danmark", som veteraner gør om deres opgaver, har vi meget at vinde".

CLAIRE KAN LIDE AT HAVE ET FORMÅL

Når man er uddannet til at håndtere kaos og pres, er der en tilfredsstillelse i at få lov at teste det i praksis igennem en mission. For Claire var der en professionel stolthed i at være udsendt, og hun trækker lidt på erfaringen hver dag i sit nye job i det civile.

"Lejrmiljøet under en udsendelse passer mig særdeles godt."

Claire havde hverken børn eller lignende ansvarsområder på hjemmefronten, da hun var udsendt, og hun var vild med, at hun kunne stå op og gå direkte hen for at koncentrere sig 110 % om sine opgaver.

"I en uforudsigelig hverdag var det spændende at opleve, hvordan man igennem struktur og militære procedurer kunne komme i mål med opgaverne.

Samtidig får man jo et kammeratskab, som er helt specielt. De stærke bånd, man knytter til de andre på missionen, er måske den bedste oplevelse ved at være afsted", siger Claire.

SKABER ORDEN I ET NYT KAOS

Efter næsten 12 år i Hæren, som omfattede 2 udsendelser for Danmark, har Claire for nylig taget hul på en karriere i det private erhvervsliv. Selvom hun på Aalborg Kaserne bestred en oversergentstilling som forsyningsbefalingsmand, var hun i tvivl om, hvad det var værd i "verden udenfor".

Det har vist sig, at hendes erfaringer er en hel del værd!

"Fra Forsvaret medbringer jeg en evne til at samarbejde og til at tale med alle mennesker. Jeg trives med at skabe orden i kaos, og det er sikkert blevet styrket af mine missioner. Her lærte vi at acceptere, at vi stod foran en svær opgave – men der er ikke andet at gøre end at gå i gang med arbejdet", siger Claire. På sin nye arbejdsplads kan hun mærke, at der står respekt om hendes erfaringer i uniform. Og Claire har lært at vise respekt den anden vej.

"Jeg har et stærkt behov for, at der bliver eksekveret på tingene. Det handler ikke bare om utålmodighed, men om at jeg trives, når

vi får sat handling bag planerne.

Men det handler jo ikke kun om mig, og selv om jeg på ingen måde er konfliktsky, så kan jeg godt holde mig tilbage for at presse for meget på. Mine udsendelser har nemlig også gjort mig til en stærkere kommunikatør. Jeg ved, at mennesker er meget forskellige, og samarbejde handler om at forstå andre mennesker og tale deres sprog", forklarer hun.

EN STYRKE KAN OGSÅ BLIVE TIL EN SVAGHED

Selvom Claire kan mærke, at hendes militære karriere kan have en vis WOW-effekt, er hun tilfreds med at begrænse sig til det, hun kalder "en stille stolthed" over at være veteran.

"På den ene side er jeg stolt over at have tjent mit land. Jeg er stolt over mine medaljer, over at jeg blev udvalgt til at bidrage og over at have løst en svær opgave. På den anden side gjorde jeg jo bare mit arbejde. Det, som Forsvaret havde uddannet mig til", smiler hun.

Lejrlivet i Irak og Letland omfattede arbejdsopgaver med andre nationer og kontakt med den lokale civilbefolkning. Men alligevel er det nok samværet med de andre udsendte, som er det stærkeste minde og det, man lærer mest af.

"Man knytter stærke bånd på sådan en udsendelse. Den pressede kontekst og den tætte omgang betyder, at det er næsten umuligt at opretholde en facade i alle de måneder, man er afsted. Men vi er opdraget med udtrykket "opgaven før manden", som handler om, at missionen, opgaven og fællesskabet vægtes højere end den enkelte soldats personlige behov. Opgaven er ikke færdig, før alle er i mål", forklarer Claire.

Hendes dedikerede arbejdsmoral er muligvis en egenskab, hun allerede havde, før hun trak i uniformen. Men den blev stimuleret af den militære disciplin – og lærte Claire, at en styrke også kan blive til en svaghed.

"Jeg kan være lidt for meget af en arbejdshest, som har svært ved at sige nej til ekstra opgaver. Under udsendelser lærte jeg, hvor mine grænser går, så jeg ikke kommer til at overskride dem. Man lærer meget, især om sig selv, af at være presset", siger hun.

Faktisk tror Claire, at erhvervslivet kunne lære lidt af Forsvarets systematiske debriefing, der skaber mulighed for at lære af sine fejl. Personlige grænser og svagheder kan lære dig meget om, hvordan du løser din næste opgave bedre. Og de færreste mennesker kender deres grænser og svagheder bedre end en veteran.

Udsendt for Danmark

Claire har været udsendt til Irak i 2020 (OIR 11) og til Letland i 2022/23 (NFP 2)

SÅDAN STØTTER VI OGSÅ VETERANER I UKRAINE

Veteran Lasse Oszadlik har en nøglerolle som sikkerhedskordinator, når organisationen Ingeniører Uden Grænser rejser til krigsplagede Ukraine for at genopbygge faciliteter til bl.a. veteranfællesskaber.

Lasse er ingeniør, og han arbejder for en organisation af ingeniører. Men han er ikke nogen helt almindelig ingeniør.

Lasse Oszadlik er nemlig også veteran med en længere karriere i Forsvaret, bl.a. som udsendt til Afghanistan (RSM 2018) og som operationsofficer i Frømandskorpset, hvor han ad flere omgange var på opgave i lande i Vestafrika.

I sin nye, civile rolle hos Ingeniører Uden

Grænser er det primært Ukraine, han besøger.

"Som sikkerhedskordinator sørger jeg for, at de frivillige ingeniører kan komme derhen, hvor de ønsker at hjælpe til. Jeg vurderer trusselsniveau, etablerer nødplaner, alarmer, beskyttelsesfaciliteter og udvikler sikkerhedsrutiner", forklarer Lasse og bemærker, at "en effektiv beskyttelse er det mindste" man kan give ingeniørerne, der ulønnet rejser ud til områder midt i en voldsom krig.

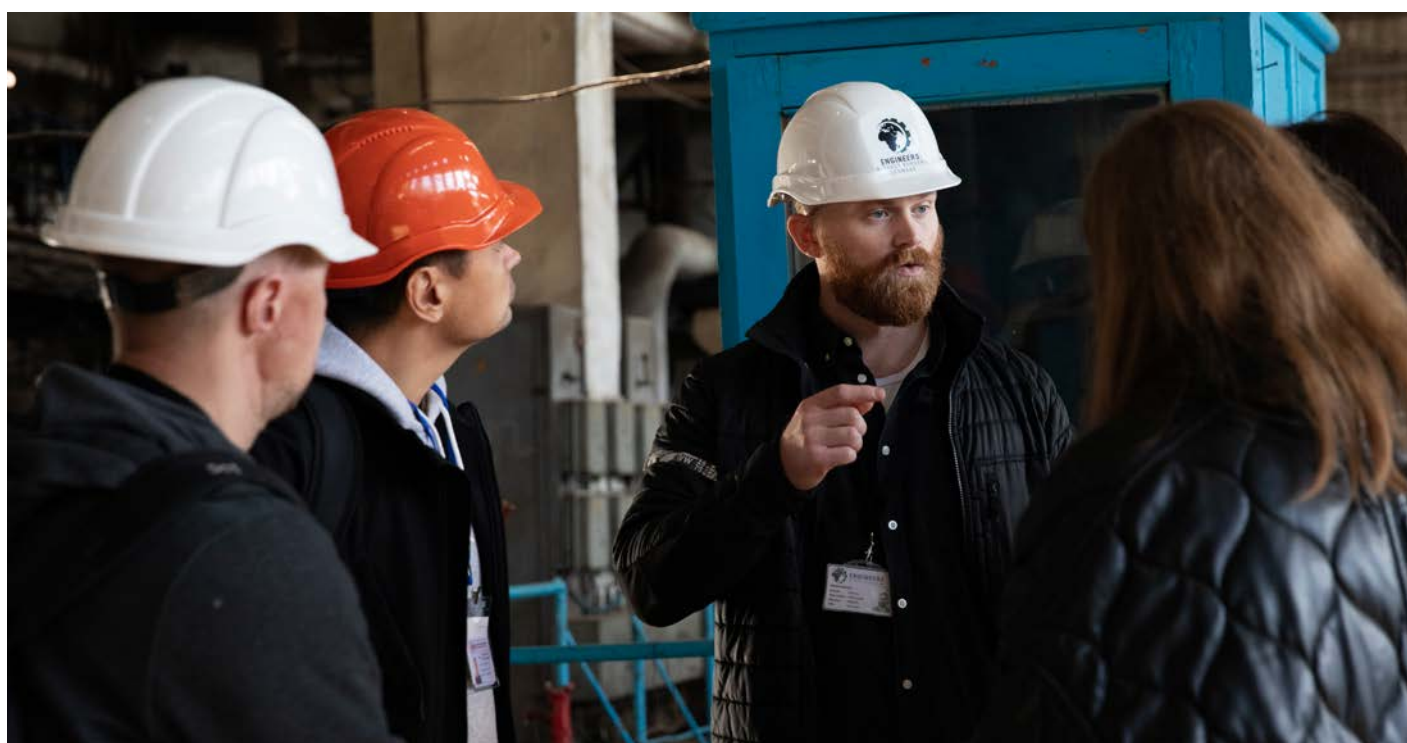
Arbejdet for Lasse Oszadlik starter allerede i Danmark, hvor han laver en emergency response-plan, der både involverer vurdering af sikkerhedssituationen, selve projektets værdi og den økonomi, som er nødvendig. Herefter får projektet enten rødt eller grønt lys.

VETERANCENTER I UKRAINE

Med 2 år hos Ingeniører Uden Grænser har Lasse været i en række forskellige lande i bl.a. Afrika. Men i den senere tid går rejsen i særlig grad til Ukraine, hvor organisationen især er aktiv i Mykolajiv samt storbyerne Kyiv og Kharkiv.

En opgave har en særlig dimension for Lasse, fordi det handler om istandsættelse og restaurering af en beskadiget bygning, som skal bruges til et veterancenter.

"Bygninger i Ukraine er elendigt isolerede. Tidligere skruede man bare op for varmen, der blev lavet af billig gas fra Rusland. Der er heller ikke termostater på radiatorerne, så hvis det blev for varmt, åbnede man bare vinduet og lukkede varmen ud", forklarer Lasse.

Nu er der ikke længere nogen billig gas til ukrainerne. Derfor hjælper Ingeniører uden grænser med at varmesikre bygningerne og rådgive om nye varmekilder.

”Vi har også et godt samarbejde med Danske Handikapforeninger, så vi kan rådgive om Barrier Free Movement og Barrier free Environment. Det er naturligvis særligt relevant for de ukrainske veteraner, som ofte har fysiske udfordringer”, siger Lasse.

TILSTEDEVÆRELSE ER AFGØRENDE

Selvom Lasse lægger planer, der skal fungere uden hans tilstedeværelse, rejser han med på de fleste missioner. Tilstedeværelse er vigtig, når man skal samarbejde med mennesker, som står midt i en blodig konflikt. Også når det gælder sikkerhed.

”Man kan ikke rådgive på afstand, når mennesker er i krig. Det er vigtigt at være til stede både for at se de konkrete forhold og for at vise solidaritet med deres situation”, mener Lasse.

Sikkerheden har også været i orden på de 28 missioner, Ingeniører Uden Grænser har gennemført i den periode, hvor Lasse Oszadlik har været tilknyttet. Den værste skade, en deltager har været ude for, var da Lasse selv trådte i et kloakdæksel og skrabede knæet!

FRIVILLIG BEREDSKABSPLAN

Lasse Oszadlik er også engageret i sikkerhed for sine danske medborgere. I fritiden driver han det frivillige foretagende Frivillig Beredskabsplan, hvor han tager ud i boligforeninger og nabolag og fortæller om, hvordan man med nabofællesskab kan forberede sig til en fremtidig konfliktsituation.

”Jeg mener, vi skal gøre det mere legitimt og ufarligt at tale om, hvordan borgerne selv kan udarbejde en beredskabsplan for deres område”, forklarer han.

Lasse mener, at beredskab er en borgersag, og derfor tager han ikke betaling for at holde foredrag for private borgere.

I sine foredrag opfordrer Lasse til, at veteraner kommer på banen i beredskabsarbejdet, hvis de har mulighed. Deres erfaringer har stor værdi i både analyse og opbygning af sådan en plan.

INGENIØRER UDEN GRÆNSER

Ingeniører Uden Grænser er en nonprofitorganisation med et teknisk-humanitært fokus. Den har eksisteret siden 2001 og har været involveret i projekter i 30 lande.

Organisationen arbejder med alt fra vandforsyning og sanitet til energi og infrastruktur, og arbejdet udføres af frivillige ingeniører og tekniske eksperter.

VI HYLDER ALLE DANMARKS UDSENDTE

Af Lisbeth Bech-Nielsen,
minister for samfundssikkerhed og beredskab

Den 5. september hylder vi alle jer, som har gjort noget af det fineste, man kan som menneske. Nemlig at stille op, tage ud i verden og gøre en forskel for andre – alt sammen for et større formål. Det gælder, uanset om I kommer fra Forsvaret, sundhedsvæsenet, politiet, Udenrigsministeriet eller redningsberedskabet. I fortjener at blive hyldet for den store indsats, I har gjort som udsendte.

Selvom de fleste danskere nok – med rette – forbinder udsendte med vores dygtige danske soldater, tæller Danmarks udsendte også politibetjente, læger, sygeplejersker, ansatte i redningsberedskabet og mange flere.

Eksempelvis har Beredskabsstyrelsen siden Flagdagen 2025 sendt 19 personer fordelt på syv udsendelser til Ukraine samt haft faste rådgivere i både Ukraine og Moldova, som bidrager til at styrke beskyttelsen af civile i disse lande. Jeg er som minister for samfundssikkerhed og beredskab stolt af, hvordan Beredskabsstyrelsen siden 2022 har ydet støtte til the State Emergency Service of Ukraine

(SESU). De seneste tre år i meget stor skala i form af donationer af materiel og køretøjer samt træningsaktiviteter i Ukraine, i Danmark og i andre dele af Europa. Det glæder mig også, at vi nu støtter Moldova med donationer, rådgivning og uddannelse, hvilket skal bidrage til at forbedre de operative indsatsmuligheder for den moldoviske beredskabsstyrelse.

At vi har en beredskabsstyrelse, der både passer på Danmark og gør en forskel ude i verden, er langt fra noget nyt.

Historien om Beredskabsstyrelsen går helt tilbage til 1930'ernes Statens Civile Luftværn til den moderne Beredskabsstyrelse, der altid er klar til at rykke ud – uanset om det er i Sønderborg, Skagen eller uden for landets grænser. Fra krigen i Bosnien til oversvømmelser i Pakistan og jordskælv i Tyrkiet – og nu til styrket civilbeskyttelse i Moldova og Ukraine.

Dygtige medarbejdere fra redningsberedskabet og udsendte fra Forsvaret, sundhedsvæsenet, politiet og Udenrigsministeriet er i

mange år blevet sendt ud i verden, hvor der har været brug for jer. Uanset hvor I er kommet, så har I gjort en forskel, og det gør os stolte. Det gælder for alle Danmarks veteraner og udsendte.

Som de fleste er klar over, er risiko- og truselsbilledet blevet ganske alvorligt. Derfor har vi allerede brug for – og vil også i fremtiden få brug for – at kunne sende dygtige repræsentanter for Danmark ud i verden. Derfor er det også vigtigt, at vi har et stærkt system, der passer på dem, som har valgt at stille op og rejse ud i verden. Jeg er meget bevidst om, at en del af jer er kommet hjem med oplevelser, som har sat ar på sjælen. Vi skal passe på dem, der passer på Danmark – også med hjælp til familierne og udsatte veteraner.

Så kære Danmarks udsendte: Tak for jeres indsats. Vi er jer evigt taknemmelige. Jeg ønsker jer en rigtig god flagdag.

CHRISTINA ER KLAR TIL NÆSTE NIVEAU

Christina Berger fik skærpet sine militære kompetencer i Irak og er i gang med at uddanne sig til premierløjtnant. Både i Irak og på officersuddannelsen kobler hun af fra arbejdsopgaverne på fodboldbanen.

Udsendt for Danmark

Christina var udsendt til Irak i 2021 (NMI HELEDDET hold 1)

Mennesker er forskellige, og det skyldes i høj grad de ting, de har oplevet. For Christina Berger er udsendelsen til Al-Asad Airbase i Irak sådan en oplevelse. Det var en meget urolig mission med mange nærgående situationer, og hvor ophold i beskyttelsesrummet ofte var nødvendige.

"Man kommer hjem fra mission med nogle oplevelser, som andre mennesker vil have svært ved at forstå. Mennesker er ikke ens".

"Men samtidig levede vi jo i to virkeligheder i Irak. Det var surrealistisk. Om dagen kunne vi spille fodbold midt ude på basen uden beskyttelse. Men om natten gik alarmerne, og man greb sin udrustning og løb i shelter", siger teknikofficeren.

Christina klarede sin mission rigtig fint. Hun nød at bruge de kompetencer i praksis, som hun er uddannet til, og hun satte pris på det intense samvær med de samme mennesker hver dag, hvor "du kun er alene, når du er på toilettet".

"Mine tests viser, at jeg er mentalt stærk, og det var også min egen oplevelse. Jeg havde tunet godt ind på, hvad der ventede i Irak. Sådan oplevede jeg også mine kolleger på basen. De fleste soldater er professionelle og ambitiøse med det, vi laver", siger Christina.

Når hun herhjemme fortæller om missionen, handler det ofte om fodboldkamp hver lørdag klokken 9, bingo-aftner og fysisk træning. En oplevelse, Christina husker meget klart, var da de udsendte så EM-fodbold via projektor på lejrens T-walls – og de kunne dele chokket over Christian Eriksens kollaps med resten af Danmark.

TO GRUPPER I FORSVARET

Tilbage i Danmark har Christina valgt at gøre karriere i Forsvaret. Mens hun uddanner sig til premierløjtnant på Forsvarsakademiet, er hun træner for det fodboldhold, hun også stadig spiller kampe for. Hun træner også til konkurrencer i militær femkamp, og der er nok at se til med hele seks discipliner (skydning, fægtning, basket, svømning, orienteringsløb og forhindringsbane).

Egentlig ikke så forskelligt fra tiden i Irak.

"Man vender jo tilbage til sin hverdag. Så omstiller man sit mentale mindset til det.

Men i dag har jeg jo en anden "status". I Forsvaret er der to grupper; nogle har været udsendt, andre ikke. Jeg er stolt og ydmyg over at være en del af den gruppe, jeg nu hører til i!", siger Christina.

VETERAN ER OK I DAG

Christina er også blevet lidt mere fortrolig med betegnelsen "veteran". Hun kan ikke lade være med at synes, det lyder lidt ligesom "senior", og det passer jo dårligt til en person, som stadig er undervejs med at uddanne sig og avancere.

"Jeg deltager meget gerne i veteran-events som Engage-festival på Kastellet, for jeg er jo stolt over at have bidraget. Jeg vil også gerne deltage i at forklare, hvad det er, vi udretter på en mission. Hvorfor vi tager afsted, og hvad Danmark får ud af det".

Selvom Christina er et karrierebevidst og professionelt menneske, har hendes udsendelse især givet hende nogle menneskelige værdier med hjem. Værdier hun både kan bruge i uniform, derhjemme eller i fodboldklubben.

"Jeg kunne mærke, da jeg kom hjem, at jeg havde lært at se, hvordan folk har det. Jeg er mere opmærksom på mine kolleger og medarbejdere, og jeg går hen og spørger, om de er ok. Alle kan have en dårlig dag, og det hjælper, når nogen spørger ind til det", mener Christina.

Hvis alt går efter planen på Forsvarsakademiet, udnævnes Christina Berger i december 2026 til premierløjtnant.

EN AKTIV OASE FOR ALLE VETERANER

Bålhytte, shelters, hobbyværksted – samt ro og fred. Det er nogle af de vigtigste ingredienser ved et nyt veteranhus i nærheden af Køge, som udvikler sig dag for dag.

Der er fællesskab og pårørendegruppe. Der er støtte fra mange gode kræfter og vigtige donationer.

Men der ville nok ikke være noget Veteranhus, hvis det ikke var for Thomas Buus Kristensen.

”Min kone ønsker sommetider, at jeg ville bruge lidt mindre tid på Veteranhuset. Sådan bliver det nok også, når vi er lidt mere færdige og får mere organisation på plads”, siger Thomas.

Indtil videre er Thomas Buus dog klar til at fortsætte sin indsats. Han har set, hvor meget det betyder, at en mand som ham trådte til og tog initiativ. Det startede han med at gøre i 2018, da han var kommet i kontakt med en anden veteran, Thomas Nyberg.

De to Thomas'er var enige om, at det kunne være godt med en veterancafé, hvor veteraner kunne mødes til snak og fællesskab. Cafeen kom op at stå, og der var flere ideer på tegnebrættet, da Thomas Nyberg afgik ved døden for nogle år siden. Thomas Buus fortsætter, fordi han kan se, at ”før jeg kom i gang, skete der ingenting for veteraner i Køge”.

ET MEGET SPECIELT STED VOKSER OP

Det meget konkrete bevis på, at arbejdet bærer frugt, kan nu findes i et naturområde på godset Gammel Køgegård.

Ejeren har givet veteranerne råderet til et

område på tre hektar, hvor et meget specielt sted er under opbygning. En bygning med værksted og depot er opført, og der står allerede to shelters klar.

”Shelters bliver bygget af veteraner. Det er tre om hver, og jeg forventer to mere klar i løbet af efteråret 2026. Det går faktisk rigtig godt. Jeg regner også med, at bålhytten snart bliver klar. Jeg er altid meget optimistisk med sådan noget”, siger Thomas Buus.

Optimisme – og tålmodighed – har Thomas haft brug for med hensyn til anlæg af 6 brugte pavilloner, der med sammenlagt 205 m² vil give veteranhuset faciliteter som møderum og stillerum.

”Det har været en udfordring at få lavet en ansøgning om byggetilladelse. Men nu er det problem løst, så jeg tror på, at resten kan gå hurtigt. Vi har fået doneret både byggerådgiver, landmåler og civilingeniør, og et tømrerudbud er undervejs”, lyder det.

Hvis alt går, som Thomas Buus drømmer om, vil Køge i 2027 have et veteranhus, som kan måle sig med det bedst, Thomas har set.

INITIATIVER SPIRER FREM

Ud over de fysiske faciliteter er også menneskelige ressourcer blevet trukket med ud i naturen ved Køge.

Ud over den hårde kerne på omkring 25 veteraner, der bl.a. drømmer om at lave hobbyværksted og bush craft-kurser, er der opstået en pårørendegruppe omkring veterancafeen.

”Pårørendegruppen planlægger at lave et krea-værksted, og jeg er glad for, at initiativet kommer fra dem selv. Det viser, at vores Ve-

teranhus sætter noget i gang – ud over det, som jeg sætter i gang. Pårørendegruppen er god; de bruger hinanden meget og mødes også privat”.

Thomas håber også, at noget af den lokale veteranindsats vil flytte ud til det nye veteranhus. Der er i hvert fald gode faciliteter til, at kommunens veterankoordinator kan holde møder eller lave arrangementer på stedet.

”Vi kommer også til at have dartkonkurrencer og se Formel 1 sammen. Men først og fremmest får vi et sted, hvor der er fred og ro, og hvor veteranerne selv bestemmer, hvad vi vil lave”, siger Thomas Buus Kristensen.

Køges Veteranhus har også inviteret til Flagdag – og Thomas har bemærket på tilmeldingslisten, at der er flere nye navne. Dem må der gerne komme endnu flere af i fremtiden.

VETERAN-INDSATS ER NOGET, VI GØR SAMMEN

lidsjæle og privat engagement er vigtige, når der skal opbygges tilbud til veteraner. Men endnu vigtigere er det, at disse initiativer ikke står alene, men understøttes af myndigheder, institutioner og erhvervsliv.

På den baggrund er veteranhuset i Køge også eksemplarisk, fortæller veterankoordinator i Køge kommune Camilla Munkholm Jensen.

"Det er sammen, vi kan gøre en forskel. Sådan formulerede chef for Veterancentret, oberst Kim Simonsen det for et par år siden. Og jeg mener, at Veteranhuset i Køge er lykkedes godt med net-op det", siger hun.

Ud over en støtteforening for VeteranCafé i Køge og en bredt sammensat arbejdsgruppe bag Veteranhuset Køge, har projektet også opnået støtte fra en stor mængde andre aktører.

Køge kommune har opdateret sin veteranstrategi og sat Veteranhuset på budget med årligt 150.000 kroner, og desuden har projektet fået støtte fra både lokalt erhvervsliv og fra fonde.

JIMMY ER GOD AT HAVE MED I SKYDETELLET

Som veteran har Jimmy Solgaard altid nogle, han kan ringe til. Han er bevidst om, hvor godt, sikkert og fredeligt vi har det i Danmark, selvom han mener, vores samfund har noget at lære af soldaternes korpsånd.

Jimmy er glad for at være dansker og bo i Danmark. Som en veteran fra ISAF hold 6, der var i hårde kampe og desværre også havde flere faldne, er han taknemmelig for at være kommet hjem uden fysiske eller psykiske skader. Og han ved, at han har noget at være stolt af fra sit arbejde i Afghanistan.

"Men jeg er også stolt af at være dansker. Når man har set, hvor desperat og korrupt, verden kan være andre steder, så forstår man også, at vi har det fantastisk her i Danmark. Og man forstår, at nogen har arbejdet hårdt for, at vi skal have det sådan", siger Jimmy.

Jimmy var 19 år, da han kom i Forsvaret. Efter 7 år og en udsendelse til Camp Price brugte han "lige så mange år på at holde op igen." Han har skrevet en bog om at stoppe i Forsvaret – "den bog han selv manglede, da han stoppede" – og arbejdet for Radio24syv med bl.a. et genbesøg hos danske tropper i Afghanistan.

I dag er Jimmy anlægsgartner og har en hverdag meget langt fra sin soldaterfortid. Men han vil aldrig give slip på det fællesskab, han har med andre veteraner.

"Når man møder en anden veteran, er man omgående på bølgelængde. Det sætter jeg meget pris på. Jeg kan altid ringe til en anden veteran, og vi falder omgående i hak", konstaterer han.

DEN STORE STAR WARS-DISKUSSION

Når Jimmy taler med andre veteraner, handler det ofte om, hvor crazy det var. Lige-ved-og-næsten-situationer, der heldigvis endte godt. Men allermest husker de fællesskabet og sammenholdet i lejren.

"Jeg husker, at vi skulle se Star Wars i mit telt. De drabelige diskussioner om, hvorvidt vi skulle starte med den film, der først kom i biografen, eller den der hedder nummer 1. Noget af tiden var det jo ligesom at være i spejderlejr", siger han.

Med sig hjem fra mission og fra Forsvaret har Jimmy også en måde at leve på og løse opgaver på, som han stadig læner sig op ad hver dag.

"Jeg har struktur på alt i min hverdag. Inklusive den træning, som jeg har godt af, selvom det hang mig ud af halsen, mens jeg var i Forsvaret. I dag kan jeg jo godt se, at det gavner mig at have styr på tingene", smiler han.

Når Jimmy skal løse en opgave, foregår det sådan: Han gør sig klart, at det kræver noget af ham. Derefter går han til opgaven bedst muligt. Og når han får feedback, tager han

det ikke personligt.

"Sådan beskriver flere andre veteraner også deres arbejde – og vi skal passe på, at vi ikke giver vores feedback på samme måde, fordi det kan blive opfattet hårdt. Men som veteran handler feedback kun om opgaven. For som kampsoldat får du en meget direkte feedback på, om du har løst din opgave godt nok".

I UNIFORM ER ALLE LIGE

Men uden for veteranfællesskabet taler Jimmy i dag ikke så meget om sin udsendelse. Folk vil for det meste høre, om man er ok, og selvom det er fint nok, at de er interesserede, orker man ikke altid at tale om det.

"Men jeg er god at have med i skydeteltet i Tivoli. Jeg kan stadig lære lidt fra mig om at ramme plet", lyder det.

Og Jimmy Solgaard er sikker på, at alle mennesker kunne lære noget af det fællesskab og den stammeånd, som holdt tropperne sammen under en udsendelse.

"Der er stor ligestilling i Forsvaret. Det er lige meget, hvilken uddannelse du kommer med, hvilken familie du kommer fra eller hvor mange penge du har. Vi er sammen om denne opgave. Og sådan er det jo også med samfundet, hvis Danmark skal blive ved med at være dette fantastiske sted", siger han.

Jimmy er for nylig flyttet til en ny by. Og bare rolig, han har tjek på, hvor alle byens hjertestartere er placeret. Hvis der en dag bliver brug for at hjælpe.

Udsendt for Danmark

Jimmy var udsendt til Afghanistan i 2008/09 (hold 6) som GV1

AFI KAN MERE, END DU TROR

Som anæstesisygeplejerske var Afi Sall vant til at arbejde intenst under ordnede forhold. Som udsendt for Forsvaret fandt hun ud af, at hun også kan håndtere de kaotiske forhold – uagtet hun er træt, sulten eller presset ud over grænsen.

Begejstringen lyser ud af Afi Sall, når hun fortæller om sine fire år hos Forsvaret, der inkluderede en udsendelse til Letland i 2022, hvor hun med hold 1 bidrog til opbygningen af Camp Niflheim.

"Jeg er blevet stærkere som person, jeg reagerer med handlekraft og jeg er blevet god til at kommunikere kort, præcist og klart. Og mine børn synes, jeg er temmelig sej", siger Afi med et smil.

Børnene var ellers skeptiske, da Afi efter 25 år som sygeplejerske meldte sig til Forsvaret og ønskede at blive udsendt. Men tvivlen fordampe.

"Jeg elskede at være i Forsvaret og "få jord under neglene". Jeg håber at kunne inspirere mine kollegaer til at søge et job i Forsvaret, fordi det giver mulighed for et unikt fællesskab, mere uddannelse og spændende oplevelser både i ind- og udland".

DE SIDSTE RESERVER KOM I BRUG

Planen var, at Afi skulle udsendes til Mali, men da missionen blev aflyst i 2022, kom hun i stedet med til Letland. Her deltog hun i det hårde arbejde med at etablere Camp Niflheim.

"Vi startede med at sove 16 i hvert telt, og toiletforholdene var værre end Roskilde Festival. Jeg bidrog til det daglige arbejde i

Role 1, deltog i øvelser og havde vagter i infirmeriet. Vi blev pressede, til vi havde brugt alt krudtet – og så gav vi alligevel lidt mere, når det var nødvendigt", siger Afi.

Hun husker særligt den store øvelse i Estland, hvor man gennemspillede en række scenarier med sårede, som skulle sikres, stabiliseres og sendes videre til behandling.

"Jeg var også selv figurant ved øvelsen, og jeg var imponeret over den professionalisme og dygtighed, alting blev gjort med.

Og ellers husker jeg især min udsendelse for det fantastiske fællesskab. Der er en speciel ånd i sådan en gruppe, selvom mange var på alder med mine børn, og jeg var en af de ældste. Man støtter op om dem, der har problemer, ingen bliver ladet i stikken og vi løfter i flok, til opgaven er løst", siger Afi.

VETERAN ER BÅDE SYNLIGT OG USYNLIGT

Afi havde egentlig ikke tænkt på sig selv som veteran, indtil hun stod på Christiansborg nogle måneder efter hjemkomsten og fik sin medalje. Så kunne hun også mærke stoltheden.

"Jeg er absolut stolt af at have gjort noget for mit land, og jeg bærer ofte min veteran-pin.

Det er noget underligt noget at være veteran – både synligt og usynligt. Vi er jo på den ene side ganske almindelige mennesker. Men samtidig kan man også mærke et særligt bånd til andre veteraner, der har forholdt sig til muligheden for, at vi måske ikke kommer hjem igen. Det skaber en særlig form for samhørighed og forståelse mellem veteraner, både i Sundhedsvæsenet og i Forsvaret", forklarer Afi.

Hun husker tydeligt den dag før udsendelsen, hvor hun skulle skrive et afskedsbrev –

i tilfælde af, at hun ikke vendte tilbage. Var hun parat til at give sit liv for Danmark? Ja, åbenbart.

Efter 4 år i Forsvaret er hun tilbage på sygehuset, hvor hun har mindre brug for at bevise, at hun kan stå imod sult og træthed. Men derfor er det alligevel stadig rart at vide, at hun kan mere, end hun selv tror.

"I Forsvaret får man hele tiden feedback på sine præstationer. Jeg ved, at jeg kan klare mig under spartanske forhold. At jeg er god til at tilpasse mig og finde pragmatiske løsninger. Én ting, der blev fremhævet under udsendelsen i Letland er, at jeg taler med alle, høj som lav. Det var vigtigt i en lejr, hvor vi levede tæt sammen og skulle kunne omgås hinanden på tværs af rang, funktion og baggrund".

Og mon ikke også dén egenskab kan bruges på et sygehus herhjemme i Danmark?!

Udsendt for Danmark

Afi var udsendt til Letland i 2022 (hold 1) Hun stod til at blive udsendt til Mali, da missionen blev afbrudt i 2022

FLAGDAGEN MINDER OS OM, HVAD FRIHED KRÆVER

I en tid, hvor sikkerhed fylder mere i vores bevidsthed end i mange år, er Flagdagen en anledning til at standse op, sige tak og minde hinanden om, hvad frihed, tryghed og sikkerhed faktisk kræver.

Af chef for Forsvarets Veterancenter, oberst Kim Simonsen.

TRYGHED BYGGER PÅ MENNESKER, DER TRÆDER FREM

Vi lever i en tid, hvor verden er præget af usikkerhed, og hvor sikkerhedspolitik igen fylder i danskernes hverdag. Det gør Flagdagen vigtigere end nogensinde.

For frihed og tryghed kommer ikke af sig selv, men bygger på kvinder og mænd, der er villige til at tage ansvar – og om nødvendigt sætte livet på spil – for noget, der er større end dem selv. For Danmark. For Kongeriget. For os alle.

Det er det, der gør veteraner til noget særligt. Og det er noget, vi som samfund aldrig må tage for givet.

NÆSTEN 60.000 HAR VÆRET UDSENDT FOR DANMARK

Gennem tiden har op mod 60.000 danske kvinder og mænd været udsendt for Danmark. De har løst opgaver under krævende og til tider livsfarlige forhold rundt omkring i verden. De har beskyttet mennesker, skabt stabilitet og bidraget til fred og sikkerhed, når der var brug for det.

Det fortjener vores dybeste respekt.

ERFARINGER, DER FORTSÆTTER MED AT GØRE EN FORSKEL

Når en udsendelse slutter, ophører bidraget ikke.

De erfaringer, veteraner bringer med sig, skaber værdi hver eneste dag – overalt i det danske

samfund. De bevarer roen, når presset stiger. De tager ansvar. De skaber sammenhold. De finder løsninger, hvor andre ser begrænsninger.

På arbejdspladsen, i lokalsamfundet og i de fællesskaber, de er en del af, er veteraner fortsat med til at gøre en forskel.

FAMILIERNE BÆRER OGSÅ EN DEL AF INDSATSEN

Samtidig ved vi, at udsendelser kan sætte spor.

Nogle ar kan ses. Andre bæres indeni. Og de bæres sjældent alene. De mærkes ofte af hele familien.

Bag hver en udsendt står ægtefæller, kærester, børn, forældre og andre pårørende, som har båret bekymringerne, savnet og ansvaret derhjemme, mens en, de holder af, var udsendt.

Derfor vil jeg også rette en særlig tak til jer, der står bag veteranerne. Jeres indsats er en forudsætning for Danmarks internationale engagement. Den fortjener vores dybeste anerkendelse.

VI MÅ ALDRIG GLEMME DEM, DER BETALTE DEN HØJESTE PRIS

Vi ved også, at nogle har betalt den højeste pris.

De gav deres liv i tjeneste for Danmark og for de værdier, vi står på. Andre lever med tabet af en ægtefælle, en forælder, et barn eller en nær ven. Sorgen forsvinder aldrig helt.

Æret være deres minde. De vil aldrig blive glemt.

EN FORPLIGTELSE, VI DELER SOM SAMFUND

Netop derfor må hverken stolthed, ar eller sorg være noget, man står alene med.

Det er noget, vi skal bære sammen som samfund.

Det er den vigtigste forpligtelse for os, der arbejder for Danmarks veteraner. Og det er den stærkeste anerkendelse, vi kan give både nuværende og kommende veteraner: At vi viser vores respekt. At vi aldrig glemmer. Og at vi er der – ikke kun på Flagdagen, men hele vejen.

Flagdagen handler om anerkendelse. Den handler om at vise respekt for den indsats, der er ydet. Om at mindes dem, vi har mistet. Og om at stå sammen om ansvaret for dem, der har været villige til at stå frem på vores vegne.

TIL ALLE VETERANER OG VETERANFAMILIER I HELE KONGERIGET:

Tak for jeres mod.

Tak for jeres indsats.

Tak for alt det, I fortsat giver videre.

Rigtig god Flagdag.

HJEMMEVÆRNS-
KOMMANDOEN

POLITI
HJEMMEVÆRNS-KOMMANDOEN

BØRNENE ER ABSOLUT MED TIL AT REDDE VERDEN

At være barn af en udsendt soldat kan byde på udfordringer. En ny børnebog sætter ord og billeder på, hvordan det føles, når far eller mor altid melder afbud. Og når skolekammeraterne stiller ubehagelige spørgsmål.

Små gryder har også ører. Og børnene husker ofte bedre end de voksne, hvordan en familie bliver påvirket af, at far eller mor er udsendt på mission for Danmark.

"Da far absolut skulle redde verden" er titlen på en ny børnebog, som udgives af Veterancentret. Der er også en version om, at mor skulle redde verden. I begge tilfælde var faren eller moren udsendt til udlandet med de danske tropper.

Bogen, som er af Anya Winqvist og Turi Kjestine Meyhoff, er tænkt som et redskab for familier til at tale om den situation, at en forælder er på mission. Set fra børnenes perspektiv.

"Da vi læste bogen sammen, var jeg overrasket over, hvor meget børnene huskede. Hvor mange detaljer, og hvor små de var. Selv husker jeg meget lidt fra de perioder, hvor min mand var udsendt", fortæller Kirstine van Sabben.

Hun har kigget i bogen sammen med sine 3 i dag voksne børn. Kirstines mand Kees van Sabben var udsendt 9 gange i løbet af deres barndom – første gang da den ældste datter var 6 måneder.

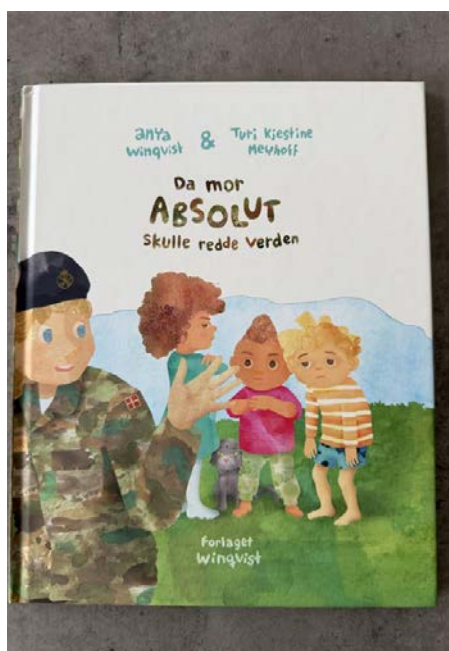
BØRNENE ER KLAR TIL AT FORSVARE FARS UDSENDELSE

Familien van Sabben kan sagtens genkende indholdet i bogens titel. Børnenes frustration over, at deres far ikke kunne møde op til julefest i klassen, til dimissioner eller fødselsdage. Det var uretfærdigt! huskede de alle tre.

En ting, som Vincent, Cornelia og Victoria virkelig ikke brød sig om, var at skulle forklare – og forsvare – deres fars fravær over for skolekammerater.

"Andre børn kunne godt finde på at spørge "Hvor mange har din far så slået ihjel?" Det er ret barskt. Og børnene har altid været meget opsat på at forsvare ham", fortæller Kirstine van Sabben.

Når det gælder deres hverdag i hjemmet, havde Kirstine nok at gøre med at få det hele til at hænge sammen. Det er nok derfor, hun husker færre detaljer end børnene fra de perioder.

"Men jeg husker, at det blev rapporteret i TV-avisen eller radioen, at en dansk camp i Helmand var blevet omringet og afskåret fra forsyninger. Jeg vidste godt, at det var dér, min mand befandt sig. Men jeg blev overrasket, da ét af børnene spurgte, om det betød, at far ikke kunne få mad. Små gryder har også ører", siger hun.

NEDTÆLLING OG BØRNEMEDALJER

Læsningen af "Da far absolut skulle redde verden" bragte også gode minder frem. Børnene husker de breve, deres far sendte hjem til dem. Det var i tiden med luftpost – rigtige fysiske breve – og Kees skrev ikke samlede familiebreve, men personlige breve til hvert af børnene.

"Så skrev han måske til Vincent, at lejren havde masser af kæmpestore camel spiders, mens storesøster fik at vide, at han var med til at genåbne en pigeskole", siger Kirstine van Sabben.

Et godt minde var også nedtællingskalenderen, som børnene selv havde hjulpet med at lave, og hvor der hver dag blev klippet en

dag af – en dag mindre, til far er retur.

For selvom det nogle gange var hårdt for børnene at undvære deres far, var det jo fordi de savnede ham. Det var fordi, de var stolte af ham, at de altid var parat til at forsvare ham henne i skolen.

Derfor var det også en stor oplevelse for familien, da børnene for nogle år siden blev kaldt op for at modtage en børnemedalje på Flagdagen. Som belønning for deres indsats, mens far var borte.

"Det betød meget. For børnene, fordi de havde fortjent det. Og for deres far, der også blev temmelig rørt, fordi det måske gik ekstra meget op for ham, hvad de havde klaret. Mig – jeg stod vist bare og stortudede", husker Kirstine van Sabben.

EKSTRA INFO:

Da mor absolut skulle redde verden og Da far absolut skulle redde verden kan bestilles hos Veterancentret. Her kan familierne også få rådgivning og fælles samtaler om det, der skal ske – et tilbud, som ikke eksisterede i samme udformning, da familien van Sabben stod i situationen.

VETERANER ER EN EKSTRA FEST VÆRD

Mens det officielle Danmark hylder sine veteraner på Flagdagen, foregår der hvert år en mere folkelig fejring i Kastellet, når Engage-festivalen inviterer til fest. I år havde Engage 10 års-jubilæum, og den er ikke færdig med at udvikle sig.

På Engage Festival er alle gæster i samme båd. De synger med på de samme sange, når Suspekt, Drew Sycamore eller TV-2 spiller op.

"En stor del af publikum har haft nogle meget usædvanlige oplevelser og gjort noget flot for deres land. Men ellers er tanken bare

at hyre nogle af de bedste danske kunstnere til at lave en stor musikfest i nogle fede omgivelser midt i København", forklarer Jeppe Michael Jensen, der tog initiativ til Engage for 10 år siden og fortsat er formand for Veteranfonden, som arrangerer.

I 2026 deltog 6.500 mennesker på hver af festivalens to spilledage 19./20. juni. Begge dage hørte omkring 2.000 af dem til gruppen af veteraner, der har gratis adgang og kan medbringe pårørende til rabatpris.

"Drømmen var at lave en fest for veteranerne. Samtidig laver vi en del oplysning om veteraners hverdag og plads i samfundet, men det er festen, som er i centrum", forklarer Jeppe.

Flere af de talks, som er blevet en del af Engage, har berøring med veteransamfundet, ligesom mange af de optrædende kunstnere vælger at sende en hilsen til de tidligere udsendte. Desuden er en række organisationer inviteret ind på festivalområdet – på betingelse af, at de laver "noget sjovt".

STØT VÆKST GENNEM 10 ÅR

Jeppe Michael Jensen deltager på Flagdagen i to officielle arrangementer – det ene er en indvielse af et veteranhjem i Slagelse – og han er fuld af respekt for det officielle Danmarks veteranindsats på denne dag.

"Men Flagdagen handler jo meget om, at stat og kommune laver deres markeringer. I Veteranfonden mener vi også, at veteranerne er en fest værd", forklarer han.

Engage er altså ikke en konkurrent til Flagdagen, men et supplement med fuld musik. Festivalen er det største veteranarrangement i landet, og blandt musikfestivaler i København har kun Copenhell flere år på bagen.

"Vi har meget at være stolte af med festivalen. Den er vokset støt i 10 år. Mange veteraner mødes med deres gamle kammerater på Engage hvert år. Til næste års festival har vi allerede solgt en tredjedel af billetterne, så den bliver sikkert endnu en smule større end i 2026", glæder Jeppe sig.

Hvis Kastellet på et tidspunkt ikke kan rumme flere publikummer, drømmer Jeppe om at lave en ekstra Engage-festival i provinsen. Ud over at give gode oplevelser til deltagerne, gør Engage også gavn ved at sende alt overskud ubeskåret til Veteranfonden. I 2026 blev der udloddet 240.000 kroner til fonden fra tidligere år. Regnskab for Engage 2026 er endnu ikke gjort op.

Udsendt for Danmark

Jeppe Michael Jensen var udsendt med Civilforsvaret (Beredskabsstyrelsen) hold 2 i Kosovo i 1993. Hans udsendelse blev afbrudt, da han blev alvorligt såret i Maglaj.

HÆRCHEFEN ER OGSÅ EN DEL AF VETERANFÆLLESSKABET

Af Folk & Sikkerhed

Når chefen for Hærkommandoen Peter Boysen skal udsende danske soldater i krigszoner, er det vigtigt, at han også selv har været udsendt. Og selvom hærchefen har haft kommandoen under de fleste af sine missioner, har de givet ham en styrket forståelse for at være en del af et team og et fællesskab.

Med 43 år i Forsvaret har Peter Boysen set lidt af hvert. Hans første udsendelse i uniform var som delingsfører til Cypern for 35 år siden.

Generalmajoren lægger ikke skjul på, at diverse missioner betyder meget for den måde, han i dag udfører sit hverv.

"Først og fremmest giver det mig noget legitimitet som soldat, at jeg selv har været udsendt. Når jeg skal sende danske soldater ud, er det vigtigt, at jeg selv har været der og kender alvoren", siger Boysen.

Han mener, at en udsendelse giver soldaterne en koncentreret dosis af de værdier, Forsvaret er bygget op om.

"I Forsvaret er alle en del af et fællesskab, hvor du løser dine opgaver, fordi andre regner med dig. Du kan også regne med dem. Denne holdånd er endnu stærkere, når man er på mission", forklarer han.

EN DEL AF FLOKKEN

At hærchefen er en naturlig del af fællesskabet, uagtet sine stjerner på skulderen, har han bl.a. oplevet, når han cyklede med i Ride4Rehab. Boysen har deltaget i både 2021, 2023 og 2025.

"Når man træder ind i dén kreds af veteraner, er man straks en del af flokken og af fællesskabet. Vi har alle været der, og veteraner står sammen. Det har været en meget positiv oplevelse, og jeg håber også, jeg kan deltage i 2027", siger Peter Boysen.

Peter Boysen har aldrig selv haft efterveer af sine udsendelser.

"Men jeg føler med alle dem, der har skader med sig tilbage fra mission. Man tænker hver gang: Hvad kan vi gøre bedre?"

Hans eget svar på dette spørgsmål er at være så godt forberedt som muligt. Både om opgaverne, men også om den kendsgerning, at noget kan gå galt. Det sidste skal man være meget bevidst om, mener hærchefen – men det er måske også det, der er allersværest.

"Heldigvis kommer de fleste veteraner hjem med gode oplevelser af det unikke fællesskab, og de erhverver nogle kompetencer, som de bærer med sig altid. At være veteran bliver en del af dig. Også i dit nye job i det civile, tror jeg. Veteraner ved, hvad de kan – og skal – byde ind med".

BØRN KOM I SKOLE OG LOKALBEFOLKNING FIK TILLID

Når Peter Boysen skal pege på sine største

oplevelser på mission, handler det bl.a. om resultater.

"Selvom det kan se lidt rodet ud, hvad vi f.eks. opnåede i Afghanistan, så var det jo positivt at se nogle børn, der kom i skole. Det var godt, når vi motiverede lokale bønder til at dyrke en anden afgrøde end opiumsvalmuer. Sådanne nogle ting er der heldigvis altid".

"Personligt lægger jeg også vægt på at skabe nogle gode relationer. At vinde tillid hos de lokale, så man ikke bare er en besættelsesmagt. Og have adgang til en åben kommunikation med magthaverne. Jeg kunne altid opsøge guvernøren og borgmesteren i Gereschk, og da jeg var i eks-Jugoslavien, fik jeg også gode relationer med nogle af de mest bøvlede serbiske militære chefer, så vi kunne tale nogle af konflikterne ned, før de eksploderede", forklarer Peter Boysen.

Gode kommunikative egenskaber er måske ikke det, de fleste forbinder med arbejde på en militær mission. Men for Peter Boysen er relationsskabelse en kompetence, han har skærpet som veteran. Og som han bruger, også når han i dag er på hyppige rejser til Ukraine.

"Jeg er meget bevidst om at skabe gode forbindelser og fortrolighed med de kontakter, jeg møder i militær sammenhæng. Når du har gode personlige relationer, lykkes du bedre med de mål, du har", konstaterer Peter Boysen.

Udsendt for Danmark

Peter Boysen har været udsendt i diverse cheffoller flere gange:

Cypern 1991, Bosnien-Hercegovina 1995 og 1997, Afghanistan 2008, Mellemøsten (UNTSO) 2010/11.

VETERANMATCH SÆTTER REKORD

Af Lars Rix

Hvert år i september og oktober bliver veteraner hyldet i forbindelse med sportsbegivenheder, hvor veteranerne kan få fribillet til at deltage. I år sættes rekord med antallet af kampe, og for første gang er kampe i kvindernes bedste håndboldliga med i puljen.

Veteran Match er et initiativ under DIF Soldaterprojekt, som i de seneste 15 år har givet sportsfans en anledning til at anerkende de mennesker, der har været udsendt for Danmark.

Veteraner kan hente fribilletter til 57 ligakampe efter først-til-mølle-princippet, og antallet af kampe er stigende år for år. I 2026 er kampe i Bambuni Kvindeligaen for første gang med på programmet.

VETERAN PÅ LINJEN

Veteran Lars Rix har været linjedommer ved masser af fodboldkampe på højt niveau, og han havde egentlig trukket sig tilbage fra det højeste niveau, da han blev ringet op her i foråret.

"Der skulle spilles landskamp mellem Veteranlandsholdet og DBUs Old Boys-landshold på Silkeborg Atletikstadion, og jeg blev tilbudt at være linjedommer, fordi jeg selv er veteran",

fortæller Lars Rix.

Han sagde jatak og havde en fin aften på linjen, selvom det ærgrede ham, at veteranlandsholdet ikke fik scoret et mål.

"Til gengæld var veteranernes målmand kampens spiller, og han reddede et straffespark fra Flemming Povlsen", husker Lars Rix.

På en dejlig majaften, hvor 500-600 tilskuere lyttede til et hornorkester og holdt et minuts tavshed for de veteraner, som ikke kommer til at spille fodbold nogensinde igen, kunne Lars Rix glæde sig over et tempo i kampen, "hvor jeg næsten kunne følge med," som han siger.

57 KAMPE I 5 LIGAER

Veteran Match-kampene løber fra 18. september til 19. oktober. Det omfatter kampe i Bambuni Kvindeligaen, Bambuni Herreligaen, 3F Superliga, Betinia Liga og Metal Ligaen.

I de senere år har klubberne og forbundene i stigende grad købt ind på Veteran Match-ideen, og i dag er det en dag, hvor der bliver gjort en stor indsats. Hvert år finder klubberne på nye tiltag og nye måder at skabe opmærksomhed om veteranerne på.

SE LISTEN OVER ALLE VETERAN
MATCH-KAMPE I 2026 OG TILMELD
DIG MED DET SAMME:

[www.dif.dk/samfundsindsatser/
veteran-match](http://www.dif.dk/samfundsindsatser/veteran-match)

FLAGDAG FOR ALLE: UDVIKLINGEN HAR VÆRET STOR

Af Flagdagens opfinder, Kim Eg Thygesen

Når Kim Eg Thygesen ser programmet for Flagdagen 2026, er den meget tættere på den drøm, han havde for 20 år siden. Men der er stadig plads til forbedringer.

I år er det 20 år siden, at daværende overkonstabel Kim Eg Thygesen tog det første initiativ i retning af en Flagdag for udsendte for Danmark. Og når han ser på udviklingen, siden den første Flagdag blev afviklet 5. september 2009, er han efterhånden imponeret.

"Min oprindelige grundidé handlede om to ting: Dels opbakning til aktuelle udsendte og et skulderklap til tidligere udsendte. Jeg drømte om, at dagen favnede vores veteraner og deres familie, så disse familier kunne få en positiv dag som modvægt til de dage, der ikke havde været så gode", forklarer Kim Eg Thygesen.

I sin bog Hvis jeg ikke ringer i morgen, der udkom tidligere i år, beskriver Kim bl.a., hvor svært det var at blive en god far og kæreste, da han vendte hjem. Ikke alene havde hans familie været nødt til at undvære ham – de fik også en anden mand retur fra udsendelsen. Flagdagen skulle være

en dag for veteraner og deres familier, hvor familierne fik lidt tilbage. For det savn, de har lidt.

"I år er der kommet flere attraktioner på listen, hvor veteraner kan komme gratis ind med deres familier. Ud over Københavns Tivoli har Forsvaret lavet en aftale med Fårup Sommerland, Aalborg Zoo, Nordsøen Oceanarium og AQUA Akvarium & Dyrepark om gratis adgang med veterankortet. Det var sådan nogle ting, jeg forestillede mig fra starten", siger Kim.

EN DAG FOR VETERANENS FAMILIE

På nogle af de første Flagdage blev veteraner transporteret til Christiansborg for at deltage på slotspladsen og i Kastellet. Og Kim rystede på hovedet ...

"Så blev de hentet med bus om morgenen, kørt til København og stod i parade, mens politikerne holdt tale – og veteranerne var igen adskilt fra deres familie hele dagen".

Derfor er Kim glad for at se, at Christiansborg-arrangementet i år omfatter overnatning og efterfølgende adgang til Tivoli med familien. Men han bemærker også, at dette arrangement er forbeholdt de senest udsendte.

"Det giver jo en skævvridning i forhold til alle de øvrige veteraner. Jeg mener, det er meget vigtigt at have en Flagdag for alle. Hvor alle kan føle sig lige velkomne og inddragede", siger han.

I princippet var Kim også betænkelig ved, at Flagdagen blev udlagt til kommunale initiativer. Fordi det også skaber en fragmen-

tering. Men samtidig kan han også godt se, at der foregår gode ting ude i mange kommuner – eksempelvis afholdelse af Åben Kaserne på Flagdagen.

EN STOR AFTEN I PARKEN

"Når jeg kigger tilbage, kan jeg se, at der heldigvis er sket SÅ mange ting. Der er en stor udvikling, og det er supergodt. Sidste år var jeg selv til stede i PARKEN, da der var fanekommando i forbindelse med en fodboldlandskamp – noget DBU tidligere havde takket nej til. Det var en stor aften, og da var jeg rørt", siger Kim Eg Thygesen.

Han vurderer, at opmærksomheden omkring Flagdagen er i fortsat fremgang rundt i hele landet.

Den næste gode udvikling kunne være, at civile borgere i endnu større omfang blev inviteret med ind i arrangementet, og at erhvervslivet i højere grad kom på banen som deltagere i Flagdagen.

"Og så kunne jeg ønske, at endnu flere private borgere tænker på at hejse Dannebrog hjemme på deres egen flagstang. Det betyder meget for os veteraner, når vi kan se, at folk flager over det hele", siger Kim Eg Thygesen.

ET STORT TAK FOR STØTTEN SKAL LYDE TIL:

Verdenførende inden for aktive
brandsikringssystemer for både
brand, gas og flamme samt slukningsystemer

Consilium Safety Denmark A/S
Ledreborg Allé 118N · 4000 Roskilde · www.consiliumsafety.com

Sikker og suveræn
drift af Danmarks
vigtigste data

netic

Robust og kompromisløs drift af
samfundskritiske it-systemer.

Data placeret i egne sikrede,
danske datacentre for fuld kontrol
og suverænitæt.

Over 20 års erfaring med regulerede
brancher og tætte partnerskaber.

🌐 netic.dk

🌐 Følg os på LinkedIn

✉ salg@netic.dk

☎ +45 7777 0808

📍 Lokationer: København,
Aarhus, Aalborg

MILDEF

Behind the mission

Militære missioner findes i mange former. Men
de har én ting til fælles: De taktiske IT-systemer,
der understøtter dem, må aldrig svigte.

Vi står bag missionen. Hver mission. Og
når presset er størst, må det, der står bag
missionen, aldrig svigte.

WE ARMOR IT.™

OMT

NYE FLÅDESKIBE TIL DANMARK

OMT er en maritim forsvarsvirksomhed som udvikler og leverer design- og produktionsteknologier for produktion af flådeskibe.

Inklusive nye arktiske skibe til Forsvaret er OMT engageret i projekter med mere end flådefartøjer, som alle er udviklet i samarbejde med vores design teams.

**I SAMARBEJDE MED DANSKE FLÅDESKIBE K/S
DESIGNER VI FORSVARETS NYE SKIBE TIL ARKTIS.**

Lær mere om OMT på: [**www.odensemaritime.com**](http://www.odensemaritime.com)

Campus
Bornholm

Er du klar til næste mission?

På Campus Bornholm hjælper vi mennesker med at omsætte erfaring til nye muligheder. Vores erhvervsuddannelser og voksenuddannelser giver dig kompetencer, der kan bruges med det samme – hvad enten du vil skifte spor, bygge videre på det, du allerede kan, eller kvalificere dig til nye opgaver.

**Der findes mange veje videre
– måske DIN starter her.**

campusbornholm.dk

BETTER PROTECTED

I 20 år har SIMA Innovation arbejdet for at beskytte danske soldater. For os handler “Better Protected” ikke kun om materiel, men om et ansvar. Et ansvar for dem, der stiller sig i front for andre. Vi udvikler løsninger med udgangspunkt i soldatens virkelighed, og med respekt for erfaringerne fra “den skarpe ende”.

Vi arbejder for og tror på, at vi kan gøre mere for vores veteraner.

Det skylder vi dem.

Bruger du **dine fordele** i Tryg gennem HOD?

Er du medlem af HOD, har du adgang til en særlig fordelagtig forsikringsaftale hos Tryg. Besøg **tryg.dk/partner/hod** eller **scan QR koden.**

Det handler om at være

Velfærd er et fælles ansvar

Carelink Gruppen er Danmarks største velfærds-koncern. Vi arbejder på tværs af store dele af velfærdsområderne – fra det sociale til sundhed og pleje, beskæftigelse og familieindsatser.

Vi bidrager med medarbejdere, vikarer og fleksibel arbejdskraft til alle dele af velfærden. Det gør vi for at skabe bedre rammer for mennesker i alle livssituationer, fra barn til voksen og fra den akutte indsats til det lange forløb.

Vi er en fast del af den daglige velfærd og til stede mange steder:

plejehjem og i hjemmeplejen

hospitaller og i sundhedsfaglige funktioner

bosteder for børn, unge og udsatte voksne

sikrede miljøer, asylcentre og fængsler

kommunernes job- og familieindsatser

Over hele landet er 3.200 medarbejdere med til at holde velfærden i gang. Tæt på de mennesker, det hele handler om.

Vil du være med?

Se vores ledige stillinger.

Bredt sortiment

Et af markedets stærkeste udvalg inden for VVS, VA, klima og EL tekniske løsninger.

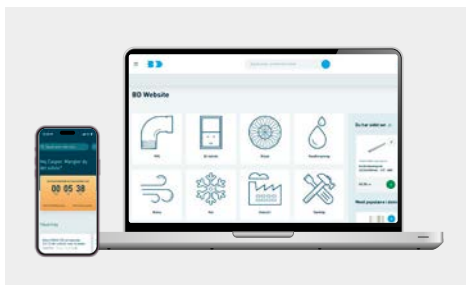
Ekspertise og rådgivning

Vores specialister hjælper med alt fra produktvalg til energieffektive løsninger og dokumentation.

Effektiv logistik

Hurtig og sikker levering. Direkte ud til byggepladsen eller jeres lokation, eller besøg en af vores 53 butikker – flere med 24/7 åbent

Digitale løsninger

Nem bestilling, overblik og dokumentation via vores digitale platforme.

Fokus på bæredygtighed

Vi hjælper dig med at væge løsninger, der reducerer energiforbrug og CO₂-aftryk.

Besøg os

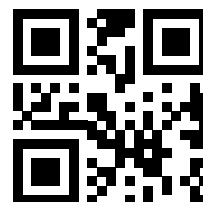
Besøg din lokale Brødrene Dahl butik, vi ligger 53 steder i landet, eller besøg vores hjemmeside på BD.dk

Brødrene Dahl er din stærke samarbejdspartner inden for VVS, Klima, VA, EL og Værktøj.

Vi leverer løsninger, der skaber værdi – fra rådgivning til levering og dokumentation.

Vi gør det nemmere at drive og udvikle projekter inden for VVS, ventilation, klima, EL og energioptimering.

Uanset om du arbejder i det offentlige eller private, får du en samarbejdspartner, der forstår dine behov og leverer kvalitet – hver gang.

Moderne forsvar handler ikke kun om mennesker og materiel, men også om

sikker digital IT-infrastruktur.

ALSO understøtter offentlige og private organisationer med sikre IT-løsninger, cybersikkerhed og kritisk infrastruktur, til gavn for et mere robust Danmark.

Løsninger indenfor:

- Sikker kommunikation
- Datacenter- og cloudinfrastruktur
- Netværk og connectivity
- AI og dataanalyse
- Endpoint- og identitetsbeskyttelse
- IoT-løsninger

Teknologier, der hjælper organisationer med at beskytte kritiske funktioner og skabe større operationel robusthed.

Som europæisk teknologidistributør med lokal tilstedeværelse i over 30 lande, giver vi adgang til IT-teknologier på tværs af Europa via pålidelige forsyningskæder. Vi tilbyder kundespecifikke logistikservices, konfigurationsydelser og sikker logistik, som understøtter organisationer, der stiller høje krav til kvalitet og ansvarlige IT-investeringer.

Vi tror på, at fremtidens sikkerhed skabes gennem stærke partnerskaber mellem Forsvaret, myndigheder, erhvervslivet og teknologiindustrien. Samarbejdet mellem den offentlige og private sektor er afgørende for at udvikle de løsninger, der skal beskytte vores samfund i fremtiden.

På Flagdagen retter vi en særlig tak til Danmarks udsendte og veteraner. Jeres engagement, ansvarsfølelse og dedikation har bidraget til Danmarks sikkerhed under ofte krævende forhold. De samme værdier inspirerer os i vores daglige arbejde med at levere sikre, robuste og fremtidsorienterede IT-løsninger.

Kontakt vores Sales Director Anders Ibsen på 2162 0696 for yderligere info.

ALSO A/S, Mårkærvej 2, 2630 Taastrup
ISO 27001 • ISO 14001

www.also.dk / www.also.com

Vi passer på dig, der passer på os

Du er med til at passe på Danmark. Måske i Forsvaret. Måske i beredskabet.
Måske som reservist eller i en af de mange funktioner, der holder Danmark tryk og klar.

Derfor findes GF Forsvaret

Vi er til dig, der er – eller har været – en del af Danmarks totalforsvar. Hos os får du forsikringer i et medlemsejet selskab, og du bliver en del af et fællesskab, der bygger på de samme værdier, som du kender fra din tjeneste: ansvarlighed, ordentlighed og sammenhold.

Du møder rådgivere, der forstår din baggrund og de behov, der kan følge med et arbejdsliv som dit.

I GF Forsvaret får du:

- ✓ Fordelagtige priser på udvalgte forsikringer
- ✓ Tryghed i et selskab, hvor overskuddet går tilbage til medlemmerne
- ✓ Adgang til medlemsfordelene i GF Forsikring, der skaber tryghed:
Læge 365 – online lægehjælp, Cyberhjælp, Psykologisk krisehjælp og Køreklar igen.

Kort sagt: Du passer på Danmark. Vi hjælper med at passe godt på dig.

Få et uforpligtende forsikringstjek i GF Forsvaret
– og se, om du er rigtigt dækket.

Scan QR koden eller gå ind på
gfforsikring.dk/forsvarstjek
og få et forsikringstjek

GF Forsvaret

Hovedvejen 152 B · 2600 Glostrup · gf-forsvaret.dk · Tlf. 49 17 01 94

GF Forsvaret er en selvstændig forsikringsklub i GF Forsikring med egen bestyrelse og mere end 30 års erfaring med at samle mennesker med tilknytning til Forsvaret og totalforsvaret.

Du kan finde betingelserne for vores produkter på www.gfforsikring.dk og i din police. Som ansat medlem i De Danske Garderforeninger kan du få de særlige fordele og dækninger ved at tilmelde dig De Danske Garderforeningers gruppeaftale i GF Forsikring.

Det vil fremgå af din police, at du er med i denne gruppe. Du kan kun være med i én særlig gruppe i GF.

*Overskud
til hinanden*

+10.000 produkter til forsvar, politi, beredskab
og samfundssikkerhed.

Veterandrevet handels- og logistikvirksomhed med 18 års brancheerfaring.
Dyb forståelse for operative krav og taktiske forhold.

GREJFREAK.DK
KUN DET FEDE GREJ

Showroom og lager i Viby J.

B2B@grejfreak.dk
+45 78 71 47 47

KÆMPE PARADIGMESKIFT I FORSVARET
KALDER PÅ NYE LØSNINGER:

SOLDATER TRÆNER HJEMMEFRA

Susanne Kiholm Lund

Flere danske soldater skal kunne indkaldes og mobiliseres og her være helt opdaterede på at betjene udstyr, hvis situationen kræver det. Derfor er nødvendigt med en helt ny måde at træne på, og svaret er digitalt.

Forestil dig, at du er en del af reserven eller har en mobiliseringsfunktion i Forsvaret og ikke har deltaget i øvelser i lang tid. Pludselig bliver du kaldt ind. Tidligere skulle en stor del af den værdifulde øvelsestid bruges på at genopfriske tekniske færdigheder. I dag kan du i stedet træne hjemmefra, når det passer dig, og møde op velforberedt med et fælles udgangspunkt.

Det er muligt med den digitale træningsplatform SitaWare Aspire, udviklet af den danske softwarevirksomhed Systematic. Aspire er en del af SitaWare-suiten – kommando- og kontrolsystemet, som soldater i mere end 50 lande anvender til at skabe overblik og koordinere operationer på tværs af enheder og værn.

Mere tid til specialiserede øvelser

Med Aspire træner soldaterne i det samme operative system, de møder i virkeligheden.

"Det er en kæmpestor ændring. Før skulle flere hundrede soldater samles i små hold med en instruktør til hver gruppe. Samtidig skabte den store rotation af personel et konstant behov for ny uddannelse," siger Christian Overgaard Pagh, Product Manager i Systematic.

I dag kan soldaterne gennemføre træningen online, når det passer ind i deres hverdag – uanset hvor de befinder sig.

"Så er soldaterne up-to-date, når de møder til øvelsen, og man kan gå direkte til den specialiserede træning i klasseværelser, på køretøjer eller i stabe," siger han.

Skal hele tiden stå klar

Krigen i Ukraine har tydeliggjort behovet for hurtig mobilisering.

"Hurtig mobilisering kræver, at et voksende antal soldater kan oplæres og trænes effektivt," forklarer Susanne Kiholm Lund, tidligere brigadegeneral og i dag Senior Director, Defence Operations i Systematic.

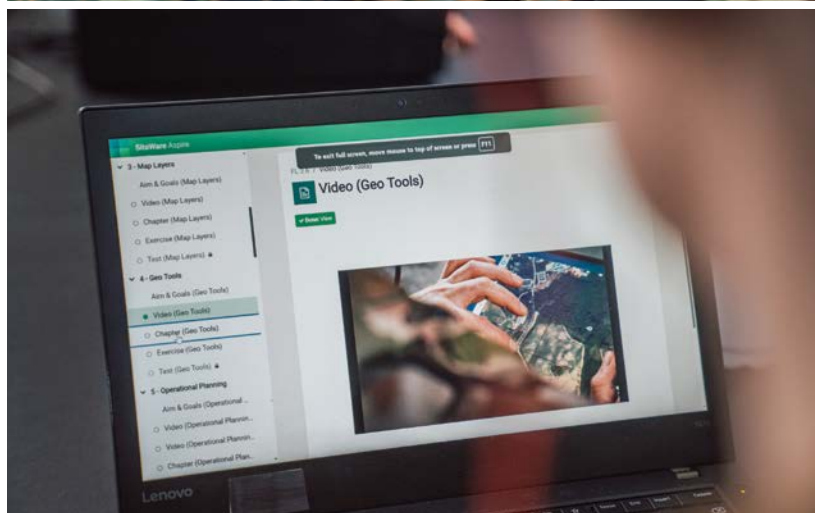
"Tidligere havde vi tid til at forberede os målrettet på konkrete missioner. I dag skal vi være klar hele tiden. Vi ved ikke, hvornår eller hvordan en trussel opstår, og derfor skal både soldater og organisation kunne reagere med kort varsel. Det er et markant paradigmeskifte for dansk forsvar," siger hun.

Flere muligheder i mobilisering og reserven

"Reservister kan vedligeholde deres færdigheder hjemmefra mellem indkaldelserne – og hvis et land mobiliserer og hurtigt skal bringe mange mennesker op på samme niveau, kan Aspire håndtere den skala, som klassisk instruktørtræning ikke kan følge med til," fortæller Christian Overgaard Pagh.

Christian Overgaard Pagh

Susanne Kiholm Lund understreger, at udviklingen kræver nye måder at uddanne soldater på.

”Forsvaret er gået fra et fokus på højtuddannede specialister til missioner til et øget fokus på flere værnepligtige og en stærkere mobiliseringsstyrke og reserve,” siger hun.

Teknologien er kun så god som brugeren

Skal software til Forsvaret give mening i praksis, kræver det indgående kendskab til den virkelighed, den skal fungere i. Derfor sidder softwareudviklere og medarbejdere med militær baggrund side om side, når Aspire – og resten af SitaWare-suiten – bliver udviklet.

”Et softwaresystem er aldrig bedre end de mennesker, der anvender det – men det stiller også krav til uddannelsen af dem, der skal bruge det. Hvis man har en smartphone, men kun bruger den til opkald, så går man glip af rigtig mange gode funktionaliteter – og det samme gælder med it-systemer generelt”, forklarer Christian Overgaard Pagh.

Den pointe genkender Susanne Kiholm Lund fra sit virke i Forsvaret: ”Vi kan ikke vide, hvornår vi skal reagere, kun at vi skal kunne gøre det hurtigt. Derfor er det ikke nok at have dygtige soldater – vi skal også have en organisation, der hele tiden kan holde dem klar. Det nytter ikke noget at investere i den nyeste teknologi, hvis kun de færreste kan betjene den, når det gælder. Det er den opgave, digital træning er med til at løse,” siger Susanne Kiholm Lund.

Om Systematic

Privat dansk softwarevirksomhed grundlagt i 1985. Mere end 1.200 medarbejdere, 18 globale kontorer og kunder i over 50 lande. Udvikler software, der hjælper forsvar, politi, hospitaler og andre sektorer med at træffe kritiske beslutninger.

Om SitaWare

SitaWare er et C4ISR*-system, der giver overblik over styrker, terræn og infrastruktur og muliggør effektiv planlægning, koordinering og kommunikation på tværs af enheder og værn. Anvendes i mere end 50 lande, herunder Five Eyes-nationerne og en række NATO-allierede.

* C4ISR: Command, Control, Communications, Computers, Intelligence, Surveillance and Reconnaissance.

Om SitaWare Aspire

Den digitale træningsplatform, der muliggør individuel og kollektiv læring i realistiske scenarier. Brugere kan øve missioner og procedurer – og møde op fuldt forberedt, når det gælder.

At vinde Cost-Per-Kill-kampen

Truslen fra ubemandede luftfartøjer (UAV'er) er gået fra at være en marginal udfordring til at blive en af de mest presserende problemstillinger for moderne væbnede styrker. Dette ses tydeligt i Ukraine, hvor billige droner anvendes effektivt mod kritisk infrastruktur, mekaniserede enheder og individuelle soldater.

Konflikten illustrerer ikke blot truslens omfang, men også det presserende behov for effektive og omkostningseffektive modforanstaltninger. I sin kerne er dette en økonomisk konkurrence: NATO har ikke råd til primært at nedkæmpe billige droner med dyre missiler eller komplekse våbensystemer. Det afgørende spørgsmål handler derfor ikke kun om teknisk effektivitet, men om evnen til at opretholde en bæredygtig cost-per-kill-ratio i stor skala.

Ground Based Air Defence-systemer (GBAD) bygger på tre grundlæggende elementer:

- Sensorer – operationens øjne
- Command and Control-systemer (C2) – operationens hjerne
- Effektorer til neutralisering – systemernes knytnæver

Avancerede sensorer som Saabs verdensledende Giraffe 1X gør det allerede muligt at detektere og klassificere selv meget små mål med høj præcision. Afhængigt af måltype, afstand og miljøforhold kan radaren opdage objekter med en radar cross section (RCS) på under 0,01 kvadratmeter. Men efterhånden som sensorerne bliver

mere følsomme, genererer de også enorme mængder data, som skal analyseres og sorteres i realtid.

Moderne C2-systemer, understøttet af stadigt større computerkraft og i stigende grad også kunstig intelligens, kan behandle disse datapunkter på brøkdeler af et sekund. I et kampmiljø, der i stigende grad er mættet af droner, afhænger effektive Counter Unmanned Aircraft Systemer (C-UAS) dog mindre af et enkeltstående kommandosystem og mere af et robust og netværksbaseret økosystem.

Denne netværksbaserede tilgang integrerer sensorer, effektorer, elektronisk krigsførelse og samarbejdet mellem mennesker og maskiner, samtidig med at den udnytter hurtig feedback fra frontlinjen. Netværket skal kunne fungere under påvirkning, hurtigt integrere nye sensorer og effektorer samt understøtte decentral eksekvering af operationer.

Den part, der hurtigst kan detektere, klassificere, prioritere og engagere målene – samtidig med at den opretholder et fordelagtigt cost-exchange ratio – vil have den operative fordel. Den opnåede situationsforståelse muliggør hurtigere beslutningstagning og sikrer, at den mest hensigtsmæssige effektor kan vælges til den enkelte trussel.

Soft kill versus hard kill

Valget mellem soft kill og hard kill er i sin essens en økonomisk beslutning. Hvor det er muligt, bør trusler håndteres gennem elektronisk påvirkning og forstyrrelse. Kan dette ikke lade sig gøre, kan kanonsystemer og mobile kampenheder anvendes, mens billige interceptor-droner er velegnede til at håndtere større mængder af trusler. De dyreste missilsystemer bør derimod forbeholdes de mest komplekse og krævende mål.

Evnen til at matche den rette effektor med den rette trussel til den rette pris er afgørende for, om en C-UAS-arkitektur kan være bæredygtig i stor skala. Denne

logik gælder uanset, om systemerne skal beskytte kritisk civil infrastruktur i fredstid eller frontlinjeenheder mod dronesværme i højintensive konflikter. Den gælder også, uanset om løsninger bygger på militære standardkomponenter (MOTS – Military Off-The-Shelf) eller kommercielt tilgængelige komponenter (COTS – Commercial Off-The-Shelf).

Erfaringerne fra Ukraine viser tydeligt, at C-UAS i stigende grad udvikler sig til en økonomisk udmattelseskamp. Mens en drone kan koste få hundrede euro, kan avancerede forsvarssystemer koste millioner og samtidig være forbundet med lange produktions- og leveringstider.

For at imødekomme denne udfordring udvikler Saab Nimbrix – et omkostningseffektivt fire-and-forget-missil, der er specifikt designet til bekæmpelse af droner. Missilet har en rækkevidde på 2–4 kilometer og er udstyret med en aktiv søger samt et luftsprængnings sprænghoved (air-burst warhead), der er udviklet til effektivt at kunne nedkæmpe dronesværme.

Systemet er designet til både at kunne operere selvstændigt og indgå som en integreret del af større luftforsvarsarkitekturer. Nimbrix er dermed et eksempel på den type skalerbare og omkostningseffektive løsninger, som fremtidens C-UAS-kapaciteter vil kræve for at kunne opretholde en gunstig cost-per-kill-ratio på den moderne slagmark.

Innovation i højt tempo – og det tempo, som Ukraine sætter

Udviklingen inden for dronekrigsførelse sker i et ekstraordinært højt tempo, men udviklingen i Ukraine handler om mere end blot acceleration. Ukraine opererer ikke blot hurtigere end traditionelle forsvarsorganisationer – landet opererer efter en grundlæggende anderledes innovationscyklus. Feedback fra frontlinjen, civile teknologier, startups og hurtig prototyping omsættes til nye kapabiliteter på få uger eller endda dage, mens både offensive dronetaktikker og ISR-kapaciteter (Intelligence, Surveillance and Reconnaissance) ændrer sig markant hver tredje til fjerde måned.

For NATO udgør dette en direkte udfordring. Traditionelle anskaffelsesprocesser har vanskeligt ved at følge med i et trusselsmiljø, hvor både droner og modforanstaltninger udvikles og opdateres kontinuerligt. C-UAS bør derfor betragtes som en adaptiv kapabilitet, der bygger på løbende integration, test, implementering og udskiftning af

teknologier – snarere end som et statisk program med en fast afslutningsdato.

For at kunne følge med denne udvikling arbejder Saab med en kontinuerlig operationel feedbackmekanisme mellem brugere, operative enheder, udviklingsafdelinger og industrielle partnere. Erfaringer fra øvelser, operationel anvendelse og konfliktområder, hvor Saab-systemer benyttes, indsamles og omsættes hurtigt til systemforbedringer, softwareopdateringer, integrationsarbejde og taktiske tilpasninger. Evnen til at forkorte tiden mellem erfaringer fra operationer og den industrielle respons er i dag ved at blive lige så vigtig som selve teknologien.

Et markant eksempel på denne tilgang er Loke-konceptet, som er udviklet i samarbejde mellem det svenske luftvåben, Försvarets Materielverk (FMV), Saab og en række industrielle partnere. På blot 84 dage blev der udviklet og implementeret en mobil og fleksibel C-UAS-løsning til støtte for kampenheder.

Det modulære system dækker hele kill chain og kombinerer den velafprøvede Giraffe 1X-radar med en letvægts SHORAD-baseret C2-løsning (Short Range Air Defence). Som effektorer indgår blandt andet et mindre våbensystem monteret på en Trackfire Remote Weapon Station, hvilket fuldender konceptet. Løsningen kan integreres på både landbaserede platforme og maritime fartøjer som Saabs Combat Boat 90 og har allerede været operativt anvendt under en NATO-mission på Malbork Air Base i Polen mellem april og september 2025.

I stedet for at følge traditionelle udviklingsforløb, der ofte strækker sig over flere år, bygger konceptet på genanvendelse af eksisterende systemer kombineret med hurtig integration af nye funktioner og teknologier. Denne tilgang afspejler Saabs rolle som systemintegrator frem for platformleverandør. Med udgangspunkt i en åben og teknologineutral arkitektur er fokus rettet mod integration fremfor nyudvikling af allerede eksisterende løsninger.

Resultatet er en skalerbar og fleksibel kapacitet, som løbende kan tilpasses nye og fremspirende trusler. Samtidig kan Loke forblive fuldt operativ under bevægelse, hvilket sikrer kontinuerlig beskyttelse af enheder og installationer – også under omgruppering eller forflytning.

Der findes ikke ét perfekt system

Saab er allerede blandt de førende leverandører af hard-kill-effektorer til bekæmpelse

af større droner og lufttrusler som fly og helikoptere. Et eksempel er RBS 70 NG, som anvender laserstyring med man-in-the-loop og derfor ikke kan påvirkes af jamming. Som en del af et bredere System of Systems-koncept integrerer RBS 70 NG både missiler og overvågningskapaciteter på samme platform, hvilket gør det muligt at kombinere flere forskellige effektorer i en fælles arkitektur.

Systemets mobile og fjernbetjente affyringsenhed gør det samtidig til en vigtig komponent inden for MSHORAD (Mobile Short-Range Air Defence). Denne mobilitet giver styrkerne en betydelig taktisk fordel gennem hurtig indsættelse og fleksibel placering i operationsområdet.

Samtidig får soft-kill-løsninger som jamming, net og såkaldte hunter drones en stadig større betydning. I samarbejde med startups og industrielle partnere fortsætter Saab udviklingen af nye teknologier til at imødegå både nuværende og fremtidige trusler. Der findes imidlertid ikke én universel eller perfekt løsning.

Moderne dronekrigsførelse kræver et lagdelt forsvarskoncept, hvor forskellige systemer kombineres og tilpasses regionale trusselsbilleder samt operative behov. Denne lagdelte tilgang skal fra begyndelsen bygge på en klar omkostningslogik: den rette kapacitet, til den rette pris, mod den rette trussel.

Tættere samarbejde inden for NATO bliver stadig vigtigere i takt med, at trusselsbilledet udvikler sig, selvom nationale sikkerhedsprioriteter fortsat spiller en central rolle i mange landes forsvarsstrategier.

Den måske vigtigste læring fra Ukraine er derfor, at C-UAS ikke blot er en teknisk forsvarsudfordring. Det er en konkurrence om netværk, økonomi og institutionel tilpasningsevne. Den afgørende udfordring handler ikke længere alene om teknologi, men i lige så høj grad om hastighed – hastigheden i innovation, integration, interoperabilitet, uddannelse og taktisk tilpasning.

Der findes ingen universel løsning på dronekrigsførelse. Til gengæld er behovet for hurtigt at implementere effektive, skalerbare og bæredygtige C-UAS-kapaciteter mere presserende end nogensinde før.

